

Katja är luciakandidat nr 3

LUCIA. Nyan frågade varje luciakandidat vad just hon är bäst på.

– Jag är sportig och snabb, blev svaret för luciakandidat nr 3, **Katja Juslin.**

SIDAN 12

Skarp kritik mot tudelning i sjöutbildning

”Det är som en Berlinmur längs Neptunigatan”

NYHETER. Den åländska sjöfartsutbildningen är illa organiserad. Två olika skolor – sjömansskolan och Högskolan på Åland – med vattentäta skott emellan har hand om utbildningen, och den byråkratiska barriären är ett effektivt hinder.

– Det är som en Berlinmur på Neptunigatan, säger **Olof Widén**, vice ordförande i Ålands sjömansskolas direktion.

Han leder delegationen för sjöfarts-

utbildningen Aboa Mare i Åbo där utbildningen är helt annorlunda organiserad. Där är utbildningen på de olika nivåerna sammanlänkad genom avtal. Utbildningsvägarna är klara och tydliga både för eleverna och näringen.

Han får medhåll av **Gun Eriksson-Hjerling**, direktionsordförande för sjömansskolan.

– Åland har halkat efter omgivande regioner. Nu måste det hända något!

SIDAN 3

Segerjubil 1. Glada PeeGees-musikanter efter segern. Foto: NAYAB IKRAM

Folkmusiken brädade rocken

NÖJE. The PeeGees gick in i tävlingen Unga band med tanken att de skulle tillföra tävlingen en ny genre. De inte bara gjorde det, de vann också hela

tävlingen! Nyans utsända rapporterar om en tävling där fler musikstilar än rock – äntligen – tagit plats.

SIDORNA 8-9

Snygg avslutning av IFK Mariehamn

FOTBOLL. För gästande FC Honka var det mycket som stod på spel. Skulle Inter spela oavgjort eller förlora mot Jaro, skulle guldet vara Honkas. Men då krävdes en seger mot IFK Mariehamn på WHA.

Men IFK, som redan säkrat nästa års kontrakt och inte spelade för en annan placering, spelade avslappnat och tog var på sina chanser och vann med 3-2. Honka fick alltså se sig besegrat både i matchen och i kampen om ligaguldet.

SIDORNA 16-17

Segerjubil 2. Glada IFK-spelare efter ett av dagens tre mål.

Foto: JONAS EDSVIK

Ensam majestät. Leif Hansson från Edsbyn i Sverige har höjd med Gottbyrakan ingen motståndare i närheten.

Foto: JONAS EDSVIK

På (lång) väg mot segern

MARATON. Topptiderna uteblev och det blåste rejält när Åland Marathon avgjordes igår. Trots det var det flera löpare som trivdes på landskapsväg 1 på väg ut mot Hammarland och tillbaka till WHA.

Leif Hansson från Sverige till

exempel som sprang snabbare än någon annan. Dessutom för andra gången. På damsidan gick segern till holländska **Ines Van Rinsum**, som för första gången sprang på de åländska vägarna.

Janne Holmén som för tillfäl-

let rehabiliteras efter en operation han genomgick för två månader sedan fanns inte på plats. Men i hans frånvaro fanns det ändå andra hemmalöpare som passade på att kliva fram och prestera bra.

SIDAN 15

nöje

5

Fred Forsell spelade kapten i Fredag hela veckan i TV4 i fredags.

nyheter

13

Denica, en av de romer som kom i våras, trivs i Mariehamn, berättade hon i samband med ett seminarium.

folk

24

Olof Collin har flyttat till Åland för kärlekens skull.

åland 24 ikväll

I Påfågel lär vi oss nya hyss i Busskolan. Dessutom visar flera tittare upp sina konster i Fritt fram.

STOR HÖSTMARKNAD TORSDAG 30.10
Representanter på plats och fina erbjudanden från bl a CC Höganäs, Irwin, Swedoor, Siljan golv m.fl...

Se närmare annons senare i veckan.

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17),
LÖRD. 9-14

**BYGG
VARHUSET** www.byggvarhuset.ax

3-delat
väskset

48,90€

TILLFÄLLET

-du inte får missa

Hopfällbar
jaktkikare 8x21

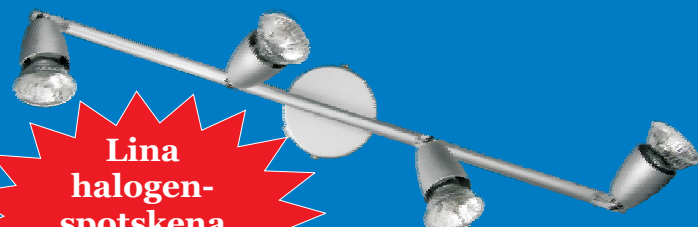
8,40€

**Vi har inte bara möbler och mattor –
480 korgar fulla med varor för 1,50/st**

Canvasram 18x24 cm.....	2,10€
Canvasram 24x30 cm.....	2,80€
Canvasram 30x40 cm	3,40€
Canvasram 40x40 cm	4,50€
Acrylfärg 12-pack.....	4,50€
Oljefärg 12-pack.....	4,90€
Akvarellfärg 12-pack.....	4,50€
Målarknivar 5 st.....	7,40€
Penselset 6-pack.....	2,10€
Penselset 12-pack.....	4,10€

Vi kommer att utöka
sortimentet på
konstnärsmaterial

Lina
halogen-
spotskena

23,60€

Lina
Takhalogen-
spotlight

18,80€

Våra priser på matgrupper är helt oslagbara

Wilhemina
140+40x90 med
6st stolar i vitt eller svart

569€

Arling ekbord
160x90 med 6st
Alison stolar

569€

Arling ekbord
160x90 med 6st
London stolar

624€

Soffgrupp 3+2
oslagbara

695€

Divan
i micro
svart eller
nougatmicro

449€

Soffgrupp 3+2
i beige eller
mörkbrun
Buffalo

OBS! Ny adress och nytt utseende

TILLFÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16** tel. 17 570 fax 17 581
Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Papilio ab och vd Elof Donning vann budgivningen om skolluncherna. Foto: ERKKI SANTAMALA

Högskolans studenter får billigare luncher

Från och med måndag kan Högskolan på Ålands studerande äta lunch på Fantasia och La Strada till subventionerat pris.

Det står klart efter att landshovsregeringen beslutat att öka sin subvention från 1,50 till 2,50 euro. De studerande får själva betala 3,50 (4 euro med kaffe).

Luncharrangemanget bjöds ut på öppna marknaden. Av de inkomna offerterna gav **Elof Donning**, vd för Papilio Ab, det förmånligaste anbudet.

Initiativet kommer från studentkåren Skåhla.

–Det är helt klart en förbättring med tanke på att vi idag betalar 6-7 euro för en lunch, säger ordförande **Pia Fredriksson**.

Avtalet sträcker sig över en trestegsperiod.

–Det kan leda till ett längre avtal på flera år, säger byråchef **Gösta Helander**.

Menyerna kommer att läggas ut på Skåhlas hemsida. (ak)

Ninjamannen greps i Stockholm

■Ninjamannen greps i Stockholm förra veckan, strax efter sitt besök på Åland.

Aftonbladet skriver att en ordningsvakt uppmärksammanne mannen på morgonen den 19 oktober vid Cityterminalen. Efter att den så kallade Ninjamannen försökt slå vaktens i huvudet greps han för våld mot tjänsteman och brott mot knivlagen.

Den 44-åriga dansken transporterades till rättspsykiatri i Hudinge och hans rottweiler skickades till ett hundpensionat.

–Riktigt frisk verkade han inte vara, men vi bedömer det inte som en stor händelse, säger förundersökningsledare **Mats Albertsson** till Aftonbladet. (ke)

Naucér vill ändra proviantskatten

■Ålands riksdagsledamot **Elisabeth Naucér** har i veckan lämnat in en lagmotion till riksdagen om ändring av den så kallade proviantskattelagen. Lagen gäller beskattning av vissa varor, som säljs ombord på passagerartrafik i utrikestrafik. Lagen reglerar maximivärdet för en vara passagerarfartyg kan ta in skattefritt för försäljning.

I den proposition regeringen överlätit till riksdagen om höjningen av värdegränsen för varor som passagerare får föra iland föreslås värdegränsen höjas från nuvarande 175 euro till 430 euro. På samma sätt borde värdet för levererad vara till fartyget höjas från 65 euro till 150 euro, menar Naucér. (ke)

■**Två rådjursolyckor** inträffade på torsdag kväll på nya Godbyvägen, den ena i Ämnäs och den andra vid Kantarellen.

Gun Erikson-Hjerling kritisk mot snårig organisation:

Åland har hamnat långt efter med viktiga sjöutbildningen

Sjöfartsutbildningen på Åland är illa organiserad inom Högskolan på Åland och har redan halkat långt efter utbildningen i till exempel Åbo.

Det hävdar **Gun Erikson-Hjerling** och **Olof Widén**, två tunga namn inom åländsk sjöfart.

Den 22 oktober tog Nya Åland upp den havererade utbildningsreformen Struktur 07 på ledarplats. En av dem som reagerat med kritik mot hur sjöfartsutbildningen, Ålands äldsta utbildningsform och enligt många bedömare framtidsnäringen i landskapet, är organiserad i dag är **Gun Erikson-Hjerling**, direktionsordförande i sjömansskolan och tidigare medlem i det styrande organet när högskolan var försöksverksamhet.

–Det viktiga är inte att ge Mariehamn en kosmetisk sjöfartsprofil, något som nu är på gång. I stället borde man anstränga sig för att utveckla sjöfartsutbildningen, skapa en sjöfartshögskola och åstadkomma ett närmare samarbete mellan sjöskolorna, säger hon.

Fick inget gehör

Sjömansskolan kunde bli ett sjöfartsgymnasium och kopp-

Kritisk. Gun Erikson-Hjerling, barnbarn till redaren Gustaf Erikson och numera vd för Mariehamns rederi ab – ett gammalt GE-namn från 60-talet – kräver handling för att det ska bli ordning på sjöfartsutbildningen på Åland. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

las ihop med sjösäkerhetscentret. Utbudet borde enligt henne breddas och sammanföras för att också kunna säljas utomlands.

–Redan under högskolans

försöksperiod påtalade vi många gånger vikten av att stärka sjöfartsutbildningen. Men plötsligt fick vi läsa att högskolan förverkligas utan att våra önskemål hade be-

aktats. Alla inom branschen var överens om att skapa en enhetlig sjöfartsprofil inom högskolan. Men så blev det inte. I dag är utbildningen som ett garnnystan som är

Olof Widén, Rederierna i Finland:

Som en Berlinmur på Neptunigatan!

I Åbo är sjöfartsutbildningen organiserad på ett helt annat sätt än på Åland.

–Där har man utbildningen i ett och samma ”rör”. Det är enkelt för eleverna att se start och mål för utbildningen och byråkrattiska murar finns inte.

Det berättar **Olof Widén**, direktör vid Rederierna i Finland och vice ordförande i Ålands sjömansskolas direktion. Han är också ordförande i delegationen för Aboa Mare i Åbo.

Utbildningen av manskap, vaktstyrmän och vaktmaskinmästare sker på gymnasialstadienivå medan slutdelen – sjökapten/sjöingenjör – sker på yrkeshögskolnivå. Generellt organiseras gymnasialstadieutbildningen inom Axxell och yrkeshögskoloutbildningen inom Novia.

–Det finns alltså två inrättningar med olika ägare, Axxell och Novia. Sjöfartsutbildningen har ett ben i vardera. För att få utbildningen i ett och samma ”rör”, att man börjar vid A och slutar vid Ö och att övergången mellan de två sker friktionsfritt, har båda inrättningarna skrivit avtal om den gemensamma sjöfartsutbildningen som går

Byråkratisk mur. Byråkratin mellan skolorna är ett stort hinder för sjöfartsutbildningen på Åland, säger Olof Widén, direktör på Rederierna i Finland. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

under namnet Aboa Mare, berättar han.

”Berlinmur”

Det är, förklarar han, som om sjömansskolan på Åland och högskolan skulle samverka kring utbildningen.

–Men hos oss är det i stället

som en Berlinmur på Neptunigatan mellan skolorna – en byråkratisk barriär som har rivits på andra håll där det är mycket enklare för eleverna att se start och mål. På Åland kan eleverna inte vara inskrivna i samma skola, utan hamnar kanske på

nya inträdesförhör och gallringar när de byter skola.

Han berättar att rederierna länge har försökt få till stånd ett sjöfartsutbildningscenter enligt Åbomodellen på Åland.

–Struktur 07 förespråkade en utbildning på tvären. Vi

omöjligt att reda ut eftersom det inte finns någon helhets-syn.

Högskolan förde med sig att sjöfartsutbildningen nästan raderades ut. Ändå har viljan att hitta en lösning nog funnits på politisk nivå med början under **Camilla Gunnells** (s) tid som utbildningsminister, säger Gun Erikson-Hjerling.

”Måste hända något”

Hon hoppas på att någon driver frågan om en utveckling av utbildningen så att man slipper dagens slingriga vägar och snåriga byråkrati.

–Vi måste hitta utbildningsformer som passar både näringen och framtiden. Det får inte vara drömmar om forskning som ska vara det övergripande målet i högskolans verksamhet.

Det har varit rätt tyst om utbildningsreformen efter att Struktur 07 gick i graven, konstaterar hon, även om nuvarande utbildningsministern **Britt Lundberg** (c) gjort vissa försök att reformera utbildningen på gymnasialstadiet.

–Nu måste det hända något. Jag saknar fortfarande helhetsgreppet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

förespråkar det diametralt motsatta – en lodrät utbildningsmodell, nerifrån och uppåt. Det kan ordnas med samarbetsavtal på samma sätt som i Åbo.

Fyra grundteser

När Aboa Mare konstruerades utgick man från fyra grundteser: Gemensam ledning, gemensam lärarkår, gemensam utrustning och gemensamt kvalitets-säkringssystem. På Åland har särskilt tanken på en gemensam lärarkår över stadiegränserna stött på motstånd eftersom lärarna har olika kollektivavtal och alltså olika löner.

Är det rimligt att frågan om lärarlöner kan riskera att utbildningsreformer torpederas?

–Nu frågar du fel person. Men som det är nu så gör varken politikerna eller lärarnas företrädare något för att lösa problemet. I dag är resursutnyttjandet inte ändamålsenligt. Rederierna tar stryk, och framför allt drabbar det eleverna.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Landskapsanställda lärde om riskerna med alkohol

Anna Sjöström, utbildare inom programmet Prime for Life, föreläste i fredags för avdelnings- och byråcheferna på landskapet.

–Det här är ett led i att landskapsregeringen antagit en drogpolicy. Vi börjar med att föreläsningar för de med personalansvar, men alla anställda som vill skall få gå utbildningen, säger Marie Johansson, projektledare för landskapet.

Programmet Prime for Life är ett riskreduceringsprogram för vuxna som med hjälp av programmet skall kunna minska sin risk för att få problem med alkohol.

–Vi fokuserar mer på risken än på preparatet. Det är inte absolut nykterhet vi talar för, säger Anna Sjöström.

Att programmet vänder sig till vuxna är ovanligt.

–95 procent av alla liknande metoder vänder sig till barn eller ungdomar. Vi riktar oss direkt till vuxna eftersom vi tror att många är intresserade av sin egen risk för att få problem med alkohol.

Utan ”hö-hö”

På en arbetsplats kan programmet handla om att man kan diskutera alkohol på ett vettigt sätt.

–Alla anställda får ett gemensamt språk för alkohol och kan börja prata om alkohol otvunget, utan den där ”höhö-jargongen”, säger Anna Sjöström.

Alkohol är ett de största folkhälsoproblemen. Därför är det så viktigt att var och en är medveten om sin egen risk att få problem.

–Hjärtproblem, cancer, st-

roke, många sjukdomar kan ha sin grund i alkohol utan att man nämner det, säger Marie Johansson.

Tallriksmodellen

Programmet vänder sig till ”vanliga människor som inte vill bli alkoholister” menar Anna Sjöström.

–Folk tror att vi skall stå med pekpinnar, men det handlar inte alls om det. Om man däremot utvecklat alkoholism skall man helt avstå från alkohol, men det är en annan sak.

94 procent av den finländska befolkningen använder alkohol, enligt Marie Johansson.

–Jag brukar jämföra programmet med tallriksmodellen. Det är kanske inte särskilt kul, men det fungerar. Folk står ju inte direkt och jublar när vi säger saker de kanske inte vill höra om deras riskbeteende, säger Anna Sjöström.

–Var och en måste välja själv vad de gör med kunskapen de får. Det handlar om att göra medvetna val istället för omedvetna.

Alkoholfritt alternativ

Julfesten då? Kommer de landskapsanställda inte att dricka alkohol på julfesten i år?

–Det som brukar hända efter att anställda tagit del av Prime for Life är att det kommer ett tydligare, och mer odramatiskt, alkoholfritt alternativ på julfesten. Många börjar också fundera över hur mycket alkohol som till exempel ingår i ett representationsmiddag.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Talar om risker. Marie Johansson, projektledare på landskapet, och Anna Sjöström föreläste i fredags för om riskreduceringsprogrammet Prime for Life. Foto: STEFAN ÖHBERG

Bäst. Degerby har utsetts till Ålands bästa hamn. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ålands bästa hamn utsedd

■Tävlingen Årets båthamn 2008 avgjordes nyligen. Vann gjorde Hangö Östrahamn, tvåa blev Airisto Strand och trea blev Åbo Gästhamn. Dessutom utsågs den populäraste båthamnen i varje krets. På Åland var det Degerby som drog det längsta strået.

Totalt deltog 150 hamnar i tävlingen, och det är fritidsbåtsägare själva som har röstat fram årets bästa hamn. (ml)

Skunk fick avslag

■Skunk, intresseorganisationen för ungdomar i skärgården, har fått avslag av landskapsregeringen på sin ansökan om bidrag för det treåriga projektet Ungdomslotsen, totalt 254.884 euro.

”Besluts avslå ansökan med motiveringen att projektupplägget är alltför omfattande för att kunna genomföras som ett projekt. SKUNK kan i samband med ansökan om ordinarie verksamhetsbidrag inkludera några av punkterna från det tänkta Ungdomslotsprojektet i sin verksamhetsplan för 2009,” sågs i beslutet.

Krock med båtsläp

■I Brändö Åva krockade på fredagskvällen en personbil med påkopplad båttrailer och en personbil. Endast plåtskador uppstod. Polisen betecknar ärendet som äventyrande av trafiksäkerheten.

Natten till lördagen påträffades en rattfyllerist i Mariehamn. Han körde en personbil och blåste 0,71 promille. (ke)

Geta-fiskare vann i Åbo

■Fiskaren **Leif Bergman** från Geta har vunnit första pris vid höstens strömmingsmarknad i Åbo.

Åbo-juryn föll för Bergmans Hummerströmming, alltså strömmingsfiléer i hummersås. Med samma inläggning belönades med tredje pris vid strömmingsmarknaden i Helsingfors tidigare i höst. (ab)

Prorektor för restaurangskola

■Landskapsregeringen har, enligt direktionens förslag, tillsatt avdelningsföreståndare **Sven Schauman** som prorektor för Ålands hotell- och restaurangskola. Mandatet gäller perioden 1.8.2008–31.12.2009.

Klädvalet kan påverka världen

Klädkonsumentens kraft är stor – och att påverka för en bättre värld kan vara lättare än du tror.

Det talade Tone Alin från nätverket Rena kläder om i Mariehamn nyligen.

Resan från Stockholm till Mariehamn är den längsta som informatören Tone Alin har gjort i tjänsten.

Men ändå är hela världen hennes arbetsfält.

Bakom Rena kläder står många stora organisationer – bland annat Röda korsets ungdomsförbund, Svenska kyrkans unga, Fair Trade Center och Emmaus Stockholm.

Deras gemensamma mål är att hjälpa textil- och skoarbetare världen runt, och då är det rättten att organisera sig i fackföreningar som är allra viktigast. Där facket finns är det lättare att kämpa mot låga löner, långa arbetsdagar och sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

Självklarhet

I Norden är det en självklarhet att arbetare skall få organi-

sera sig. Men det finns många länder där den rätten begränsas, och där arbetare som ställer krav kan få sparken eller straffas på andra sätt. Listan på problemländer kan göras lång. Tone Alin nämner bland annat Kina, som producerar en stor del av de lågprisplagg som säljs i Norden.

–I Kina är det inte ens lagligt att starta en fackförening.

Rena kläders möjligheter att påverka på plats är begränsade, dels för att det kostar pengar, dels för att det kan vara svårt att hitta lokala organisationer att samarbeta med. Men det finns andra metoder. Konsumenternas makt är stor, konstaterar Tone Alin.

En så enkel sak som att fråga om plaggens ursprung i klädbutiker kan ha effekt. Expedienternas svar är inte det viktiga – det som räknas är att de märker att kunden tänker på sådana saker.

Om Rena kläder får tips om fabriker där arbetarnas rättigheter begränsas kan aktivister kontakta svenska företag som köper varor från de fabriker-

na. Den metoden har faktiskt haft en bra effekt i kampen mot barnarbete, säger Tone Alin.

Mejlkampanjer

På Rena kläders hemsida www.renaklader.org kan man också delta i blixtprop – mejlkampanjer riktade mot företag och beslutsfattare som behandlar anställda dåligt.

En aktuell kampanj riktar mot underklädesbolaget Triumph, vars dotterbolag i Thailand avskedade en fackföreningsledare för texten på en t-skjorta som hon hade på sig i en tv-debatt. Texten, ”De som inte står är inte kriminella. Att tänka annorlunda är inget brott”, syftade på rätten att inte stå upp när kungahymnen spelas.

Hittills har Rena kläder inte fått någon respons från Triumph.

–Men vi ser inte företagen som våra fiender, understryker Tone Alin.

Text & foto: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Lever som hon lär. En Röda kors-skolad medveten konsument som helst köper second hand. Så beskriver Tone Alin sig själv. I går talade hon om Rena kläder i Mariehamn.

Dyrt att besöka munhygienist

Medelpriset per timme i riket 99 euro, på Åland 123 euro

Bara priset. Tjänsternas kvalitet jämfördes inte, endast priset.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Det är betydligt dyrare att besöka en munhygienist på Åland än i övriga Finland. En timmes behandling kostar 87 euro hos den billigaste på Åland medan den billigaste i riket tar 46 euro.

Det lönar sig alltså att jämföra priserna, konstaterar inspektör Henry Öberg vid läns-

styrelsen som har gjort den åländska delen av den riksomfattande undersökningen som konsumentverket och länsstyrelserna gjorde i september. Jämförelsen visar att det överlag finns stora variationer i tjänster och priser. I den åländska undersökningen ingick fem företag och i den landsomfattande jämförelsen 131 företag på 28 orter. Tjänsternas kvalitet jämfördes inte.

När man jämför medelpriset mellan olika län framgår det att Åland är dyrare än fastlandet och att västra Finland är dyrare än övriga landet.

Högre medelpris
Den billigaste timslånga behandlingen på Åland kostar 87 euro och den dyraste 152 euro. Priset för en lika lång behandling i den landsomfattande undersökningen, där

Åland ingick, varierade mellan 46 och 152 euro. Medelpriset var cirka 99 euro medan det på Åland var betydligt högre eller cirka 123 euro. Till tandhygienistens uppgifter hör att granska munhålsan, utvärdera vårdbehovet, ta bort tandsten och missfärgningar, utföra tandblekningar och ge skötselråd. FPA-ersättning fås endast för tjänster som ges av munhy-

gienister som är underställda en tandläkarstation. För tandblekning ges ingen ersättning. I tabellen här intill framgår närmare vad tjänsterna kostar hos de åländska tandhygienisterna jämfört med medelpriset i hela landet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

PRISJÄMFÖRELSE / MUNHYGIEN						
Behandling	Citytandvården	Dental Center	Mariannes tandklinik	Tandläkarna	Jonna Schåman	Medelpris i landet
60 minuter	87	150	152	97	130	99
30 minuter	52	100	83	51	90	55
Tandsten	-	-	61	-	37	51
Missfärgningar inkl fluor	46	-	61	-	30	35
Blekning båda käkar	158	400	-	-	300	233
Blekningsskenor	199	350	-	193	150	265

Stora prisvariationer också för brandskydd

Priserna varierar rätt mycket på hemmets brandskyddsutrustning, visar länsstyrelsens granskning. Särskilt stora är skillnaderna för brandfilter och pulversläckare.

Jämförelsen gjordes i september och gällde priserna på brand- och osvarnare – koloxidvarnare – samt släckningsfilter och pulversläckare på Åland. Tio företag ingick i jämförelsen, bland dem specialaffärer inom branschen. Priserna på Åland var överlag något högre än priserna på fastlandet. Priset på brandvarnare varierade mellan 10 och 14 euro. Billigast var Firma Erik Mattsson och Dax agenturer och dyrast Mariehamns parti.

Osvarnarna kostade mellan 40 och 56 euro på Åland. Också här var Firma Erik Mattsson billigast (39,90) och Holmbergs dyrast. **Brandfilter**
Priset på den vanligaste modellen av släckningsfilt (120x180) varierade stort, mellan 10,50 och 42 euro. Billigast var Sparhallen och dyrast Dax agenturer. Pulversläckare på 2 kilo kostade mellan 29,50 och 57 euro. Billigast var Firma Erik Mattsson och dyrast KEA-center. För pulversläckare på 3 kilo varierade priset från 49 till 72 euro. Billigast var Mariehamns parti och dyrast Dax agenturer.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Bra investering. Köp minst två brandvarnare och förnya dem efter högst tio år, sade brandchef Leif Ahlqvist i Mariehamn i en artikel i Nyan för ett par år sedan. Foto: STEFAN ÖHBERG

Hallå där

Hallå där, Fred Forsell, bland annat Nyans krönikör, som sågs i tv-programmet Fredag hela veckan i TV4 i fredags.

Vad gjorde du i tv i fredags?

– Jag fick äran att spela kapten på färjan i sketchen om Färjan. Jag gjorde någon form av tolkning av hälsningshandscenen. Har du varit med och skrivit den sketchen också?

– Inte just den. Du talade grov åländsk dialekt i din roll. Är du bra på dialekter?

– Jag vet inte det direkt, av naturliga skäl är jag bra på åländska dialekter. Man tror kanske man är bra på dialekter, men så träffar man de som verkligen kan, som programledarna i showen, de är verkliga proffs.

Lär du dig mycket?
– Massor. Det är kul att vara med om något som går så snabbt att göra också. Man kan ha en liten rolig idé på tisdagen, spela in den torsdagen och se den klar på fredag.

Hur ser framtiden ut, hur länge skall du vara med och skriva manus?

– Det gäller bara den här säsongen. Alla i programmet är mer eller mindre projektanställda. Efter att de här tio avsnitten är klara återgår alla till sina egna projekt.

Får vi se dig fler gånger i tv i höst?

– Det vet man aldrig. Det är klart det har varit roligt, men det är inget självändamål att vara med flera gånger. Just den här rollen var ganska icke-yvig med en begränsad karaktär, en åländsk man rätt upp och ner. Jag är ingen skådespelare och vill inte vara den som tvingar hela produktionen att vänta fem timmar för att jag inte kan sätta replikerna.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Foto: Kanal 5

Nina Smeds

Epost: nina.smeds@nyan.ax

Telefon: 528 406

Vi firar

1-15 år

Alfred Eriksson i Mariehamn fyller 11 år i dag den 27 oktober. Vi som gratulerar är mamma och pappa, Alva och Axel.

Kom ihåg

■ ■ ■ **ABF-Åland:** En infokväll om "Miljövänlig energi" tisdag 28.10 kl 18.30 i auditoriet. Värmesystem för egnahemshus som landskapsregeringen stöder. Landskapsregeringens tjänstemän informerar. Ev. frågor till tel 16 707.

■ ■ ■ **Ekologiska odlarna på Åland:** Kom med till Järna på GMO-konferens den 12.11. Anmälningar senast 2.11 till Isabell Kvarnfors tel. 43938 eller 040-584 1764.

■ ■ ■ **EMIL:** Påminnelse, Valmöte 28.10 kl 19.00 på Park Hotell. Gästföreläsare Johan Rönnblad VIEGA: Stadgeenliga förhandlingar.

■ ■ ■ **Folkhälsan i Sund:** Vattengym-

pa torsdagar kl 17.30 i Godby simhall, lediga platser finns, kontakta Lena Rosenberg, tel: 0457 503 84 55.

■ ■ ■ **Hammarlands marthaförening:** Månadsmöte 28.10 kl 19 i Marthabo.

■ ■ ■ **Huntingtongruppen:** (Närstående och patienter) träffas måndag 27.10 kl 18.30 vid Café Solsidan i Berghamn, Eckerö. Vi umgås och äter varma smörgåsar. Välkomna! Ring 0457 342 0922. Huntingtonkoordinator Harriet Storsved, om du har frågor.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Pensionärsradion i dag kl 15.03. Tre teman: besök hos Nybyggarna i Mariepark, Ann Lindberg starta en privat hem- och social service för dig & Olle Fonsell sammanfattar fotbolls-säsongen på Åland. Redaktör Rainer Johansson.

■ ■ ■ **PusselFamiljen:** Nya som gamla medlemmar inbjudes till höstmöte torsdag 30.10 kl 18.00, Styrmansgatan 10, vän.2. Det blir knytkalas, ta med det du vill ha själv (förutom alkohol & droger givetvis) och lite extra så att någon annan kan få smaka! Kan bli en salig blandning hoppas vi! Anette Holmberg kommer och pratar om stresshantering och mindfulness!

■ ■ ■ **Ålands dansförening:** Barn-dans, balett och fridans, 5.11-10.12, onsdagar, 6 veckor. I. 5-8 år kl 17-18. II. 9-12 år kl 18-19. Lärare och anmälan: danslärare Isabel Mattsson tfn 15887, e-post: isabelmattsson@hotmail.com

■ ■ ■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** Månadsmöte 27.10 som utfärd till Orrdalsklint med temat "Luftskyddet under kriget". Samling för samåkning vid bussplan kl 12.30. Skaffning medtages.

■ ■ ■ **Ålands synskadade:** Höstmöte i Verksamhetscentret Ankaret, Johannebovägen 7, lördag 8.11 kl 12.00. Stadgeenliga förhandlingar med bland annat val av styrelseordförande, vice-ordförande och styrelsemedlemmar för år 2009. Genomgång och godkännande av verksamhetsplaner och budgetar för föreningen och talfidningen för år 2009. Alla medlemmar upp, kom med och påverka verksamheten för det kommande året! Kaffeservering.

OBS! Det händer

MÅNDAG 27.10

BIO
■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** Max Payne. F-15/13. Filmen får tre stjärnor av Nyans recensent.

MUSIK
■ ■ ■ **Jomala Rönngården kl 18.30.** Ålands spelmansgille underhåller.

MÅNGKULTURELLT CAFÉ
■ ■ ■ **Cafe Bönan kl 18.00-21.00.** Om Japan.

UTSTÄLLNING
■ ■ ■ **Ålands fredsinstitut, Hamng. 4, kl 15.00-17.00.** Fotoutställning "Kulhål och parabler" består av foton från Bosnien Hercegovina tagna av fotografen David Lundberg.

ÖPPET HUS
■ ■ ■ **Vårdö Solhult kl 18.30.** Öppet hus för stora och små barn. De mindre barnen bör helst ha en förälder med.

Stipendium till träkonstnärer

Möte. Delegationens ordförande Torbjörn Sundblom med stipendiaten Hasse Holmström.

Träkonstnärerna Camilla Björklund och Hasse Holmström fick årets stipendium ur Julius Sundbloms minnesstiftelse.

Varje år väljer minnesstiftelsens styrelse ett område inom vilket stipendierna skall delas ut. Tidigare har bland annat teater, konst och dans uppmärksammats.
–Priset skall gå till någon som arbetar inom den åländska kulturen, säger Ann-Christine Waller.

Överraskning

Camilla Björklund blev överraskad då hon fick veta att hon skulle få stipendiet.
–Jag har ju hållit på ganska länge, men lagt min verksamhet på is ett tag medan jag studerar. Mitt arbete är mitt sätt att leva och mitt levebröd, därför betyder det såklart mycket

Handgjort. Träkonstnären Camilla Björklund med en de bänkar hon gjort.

att få en uppmuntran som den här.
Hasse Holmström bygger båtar på det traditionella sättet, därför fick också han motta stipendium.
–Det känns mycket bra, det var förstås en överraskning att

få stipendium. Jag bygger båtar för att traditionen och särskilt formen på båtarna intresserar mig. Jag är nästan besatt i formen av en båt.

Text & foto: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes

vänligen. Bortrest.

Rafael Quarnström

TACK

Ett hjärtevarmt

TACK

för uppvaktningen på min 85-årsdag

Margaretha Rosti

DÖDA

Vår kära

Margit Viola Englund

* 17.09.1908 † 20.10.2008

I kärt minne bevarad av bror och syskonbarn med familjer.

*Många blev åren Du vandrade här
Så trogen så verksam i tiden
Nu mättad av ålder förunnat Dig är
Få njuta den eviga friden.*

Klas

*Varmt var Ditt hjärta
och glatt var Ditt sinne
Ljust och soligt lyser Ditt minne.*

Syskonbarn med familjer

Jordfästningen äger rum i Vårdö kyrka lördagen den 1 november kl. 15.00. Därefter minnesstund hos Markusas i Grundsunda vartill vänligen inbjudes.

DÖDA

Vår käre

Kurt Gustaf Perander

* 12 september 1918
† 9 oktober 2008

Älskad – Saknad

*Så har vi vandrat Du och jag
i kärlek hand i hand.
Så har vi åldrats dag för dag
i våra drömmars land.
Vår lycka var vår rikedom
nu har Du gått,
min hand är tom.
Nu viskar jag de orden,
de vackraste jag vet.
Du var mitt allt på jorden
mitt allt i evighet.*

*Vår käre Far Din tid har flytt
mycket Du för oss betytt.
Tillsammans vi ej längre är
dock ingen sträcka är för lång
för hjärtevarma tankar
i ett fång
att färdas – dit Du är.
Du var oss så kär.*

Lennart och Gunilla
Rose-Marie

Anne-Maj

Ditt goda hjärta och glada lynne hos oss skall leva i tacksamt minne.
Tack farfar, morfar och gammelmorfar för allt.

Fredrik och Susanne
Ulrica

Maria och Kenneth
Fanny och Isac
Camilla och Dan
Mathilda och Nils
Mikael och Linda
Josefina

Jordfästningen har skett i stillhet.
Ett varmt tack till alla som på olika sätt hedrat minnet av vår käre Kurt Perander, samt till hemsjukvården och hemvården i Mariehamn för omtänksam och god vård.

Konstnär. Evamaria Mansnerus är aktuell i Ålands konstmuseum, och diskuterar om bilder på tisdag kväll.
Foto: JONAS EDSVIK

TISDAG 28.10

BIO
■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** Max Payne. F-15/13. Filmen får tre stjärnor av Nyans recensent.

INFO
■ ■ ■ **Lagtingets auditorium kl 18.30.** Infokväll om miljö-

vänlig energi. Värmesystem som landskapsregeringen stöder.

MUSEIGUIDNING
■ ■ ■ **Ålands museum kl 12.00.** "I Nicholas Delins fotspår."

MÖTEN KRING KONST
■ ■ ■ **Ålands konstmuseum kl 18.00.** Konstnär Evamaria Mansnerus diskuterar kring hur man kan uttrycka sig i bild

och hur bilden även förmedlar budskap som ett språk.

STICKCAFÉ
■ ■ ■ **Jomala Rönngården kl 18.00-20.00.** Stickcafé.

UTSTÄLLNING
■ ■ ■ **Ålands fredsinstitut, Hamng. 4, kl 15.00-17.00.** Fotoutställning "Kulhål och parabler" består av foton från Bosnien Hercegovina tagna av fotografen David Lundberg.

JUST NU

LOPPMARKNAD
■ ■ ■ **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördagar 11–14.
■ ■ ■ **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag–fredag kl 8–16.
■ ■ ■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördag 11–14.
■ ■ ■ **Möbelreturen/Kata-pult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

BIRKA SENIORERNA

Nu är det återigen snart dags för Birka Seniorernas populära Jubileumskryssning med Birka Paradise som i år sker onsdagen den

19.11.2008. Fartyget avgår kl 10.00 från Mariehamn. Totalpriset för resan är 60 euro, där ingår hytt T/R, lunchbuffé och en fyra rätters middag inkl. måltidsdrycker. Rederi Ab Eckerö's koncernchef Björn Blomqvist har lovat hålla ett anförande för oss ca. kl 18.00, som säkerligen blir intressant. I programmet ingår även en vinprovning, som ordnas särskilt vid detta tillfälle. Fartyget är tillbaka i Mariehamn kl 03.30.

Bindande anmälningar och betalning tas emot av Camilla Vainio på Bokningen i Mariehamn, tel 018-28385, senast onsdagen den 5.11.2008. Vid bokningstillfället skall man uppge namn, födelseår (dag, månad, år) och nationalitet, och att man hör till Birka Seniorerna. Dessutom bör ev. matalergier nämnas, samt om man önskar kött eller fisk till middag. Samtliga tider är lokala tider. Välkomna med! Styrelsen.

ÅLANDSBANKEN

Säg ja till ett rikare liv

Inbjudan

Är dagens finanskris ett hot eller finns här också möjligheter?

Kom till Ålandsbankens placeringskväll onsdagen den 29 oktober.

Plats: Hotell Arkipelag, Kaptenssalen. Tid: 18.30-21.00.

Program:

- Välkomstanförande och Ålandsbankens 9-månaders resultat Peter Wiklöf, vd
- Marknadsutblick Danny Lindqvist, portföljförvaltare
- Hur placera i det rådande marknadsläget? Mikael Mörn, avdelningschef, Private Banking

Traktering

ANMÄL DIG på telefon 291 279 eller aland@alandsbanken.fi senast 28 oktober kl 16.15. Välkommen!

SPARA & PLACERA - JURIDIK - FÖRSÄKRINGAR

- konst
- möbler
- mattor

Höstens stora kvalitets auktion

Söndagen den 26 oktober kl 14 och
måndagen den 27 oktober kl 18

Visning och anbud 30 minuter innan

HOTELL ARKIPELAG Mariehamn

Blomqvists Auktionskammare presenterar årets stora kvalitets- och inredningsauktion.

Stort urval med våra allra finaste **ORIENTMATTOR** - helt nyinkommet direkt från Persien, Pakistan och Afghanistan i **alla färger, storlekar och kvaliteter, både bruksmattor och investeringsmattor**. Såsom underbara Nain, Ghom, Tabriz och Isfahan; även exklusiva mästarsignerade. Samt stor urval Karachi, Shobi, Ardebil, Lyx Bachtari osv. OBS! Vi jobbar bara med äkta handknutna mattor.

**PASSA PÅ!
HUNDRATALS MATTOR
SKA BORT!**

**Även stort utbud av
möbler och konst!**

Blomqvists Auktionskammare,
tel +46-8-960 388, +46-70-760 8376

KONST: målningar och grafik av Peter Dahl, Madeleine Pyk, Bo-Åke Adamsson, Ulrica Hydman-Vallien, Jan Naliwajko, Theo Tobiasse, Karl Höglund, Unov Vallman, Roland S samt många fler. Totalt 300 verk direkt från konstnärer.

MÖBLER: Matgrupper och vitrinskåp i olika färg och träslag, Rokokostilbyråer, Indiska möbler i massivt ädelträ, byråer, skåp, bänkar, bord m.m.

ÖVRIGT: Stor mängd nya speglar, takkronor, belysning, porslin, ljusstakar m.m.

Stort utbud av högtintressanta inredningsföremål. Välkomna att fynda denna auktionshelg!

se även: www.blomqvist.se

Alltid full bytesrätt på konst och mattor! Prova hemma i lugn och ro

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

INRE FILÉ
av gris

10,90
kg

FYLLDA
OXRULLADER

14,90
kg

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG

Revbensspjäll färska

..... kg **4,95**

Friterad kalkonfilé

i skivor kg **12,80**

Pågens Njuta

750 g (EP 3,99/kg) st **2,99**

Gröna vindruvor kärnfria

500 g, Pirkka, Grekland ask **1,99**

Kinakål

Åländsk kg **1,90**

Veckans semla:

Joggasemla

Ålandsbagarn st **0,34**

PLUSSA

-FÖRMÅN Gäller tom 2/11

Jaffa läsk 1,5 liter

Hartwall 3 st **5,00**
utan Plussa-kort 2,35/st inkl. pant

Lambi WC-papper

12 rullar pkt **4,20**
utan Plussa-kort 4,95/pkt

Lambi mönstrat hushållspapper

3 rullar 2 pkt **3,50**
utan Plussa-kort 2,09/pkt

Pampers blöjor

..... pkt **11,90**
utan Plussa-kort 13,50/pkt

GODBY TEL 43 250

VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PLUSSA

| kultur |

Rocken se upp. Folkm

Vinnarna. Vinnarna i Unga Band 2008 blev The PeeGees. De spelade glatt och hade en bra sammanhållning inom bandet

Unga band 2008 visade på ett trendbrott. Det blev folkmusiken, inte rocken, som tog hem segern!

I lördags var det dags Unga band 2008 i Idrottsgården. Efter de senaste veckornas slit var det äntligen dags. 17 band fick chansen att visa vad de går för.

17 band och 77 unga musiker visade framfötterna på scen.

Samspelta

Undone var först ut med rock/pop-toner. De var samspelta och levde sej in i musiken, man såg att de njöt av att spela. Det tråkiga var att publiken ännu inte vaknat till liv.

Labyrinth spelade progressiv rock/metal/funk. De var också samspelta men sångarna hördes inte så mycket. Det var synd, eftersom de annars spelade bra.

Fettot och Sigfrid spelade akustisk rock, lite trubaduraktig. Deras texter till både coverlåten och deras egen låt var vulgära och sexbetonade. Det resulterade i att publiken började skratta och klappa i takt. Därmed blev det äntligen fart på publiken.

Rätta och zombie

Bloody Cocks som skulle spe-

la skogshuggarmetall var sena och konferenciären fick fråga publiken om de sett någon av bandmedlemmarna. Till slut kom Bloody Cocks gänget upp på scenen utklädda till bland annat rätta och zombie.

De inledde med covern som började bra, men som senare bröt ut i en kaotisk skrik-sång. Publiken skrattade och klappade med. Detta var den bästa parodin på Unga band, fick jag höra av några killar i publiken.

Last Summer Sins spelade hårdrock. När de kom ut på scenen gav de järnet, de sprang runt, hoppade och hade en bra energi.

The Stick hade kvällens snyggaste hatt. De spelade slutet på coverlåten fel, de kunde den inte så bra sa de själva, och fortsatte spela sin egen låt som gick mycket bättre.

Simon's Foxes vokalist sjöng med en stark och vacker röst. Bandet hade en god scennärvaro.

Awoken From Death var det nakna bandet under kvällen eftersom de spelade med nakna överkroppar. Några i publiken började headbanga när de satte igång

att lira. Sedan blev det en efterlängtat paus och Dephteria uppträdde som gästband.

Rond två

Rond två börjar med folkmusikbandet The Pee Gees. De var samspelta och hade roligt på scen, de spred sin glädje ut i publiken. Publiken reagerade positivt på den varma stämning bandet spred.

Hmff spelade härlig keltisk folkmusik och avslutade sitt framträdande med munspel. Det fungerade bra i helheten.

Medlemmarna i tjejbandet And So On sjöng med fina ljusa röster och spelade gitarr. De spelade soft och lättsmält rock. Om någon är intresserad, kan nämnas att de söker en basist.

Dead and breakfast spelade hardcore från början till slut och hade mycket ös.

Pållý Áster's vaocalist sjöng bra. Det syntes att bandet hade roligt tillsammans när de spelade. De drog också publiken med i en låt.

Helldorado hade ett ös och var på hugget, de lekte med gitarrerna och utnyttjade hela scenen. Särskilt gitarristen bör nämnas, eftersom hon utstrålade en så stark scennärvaro och kunde hantera sitt instru-

ment på ett så lekfullt sätt.

Jordgubbar

Det märktes att Byzantine Blue hade övat rejält eftersom de spelade så samspelt och tajt. Sången var stabil och vacker och bandmedlemmarna trivdes på scenen.

STABILO OH är gänget som går på Folkis musiklinje. De spelade symfonisk punkmetall och det märktes att de trivdes på scenen.

STRAWBERRY HIGH bjöd på jordgubbar under sin spelning, lämpligt med tanke på namnet. Det var kanske det mest utpräglade popbandet under kvällen.

Medan juryn diskuterade vilket band som skulle ta hem första priset spelade kvällens andra gästband Eluthera. De var förra årets vinnarna.

Flera musikgenrer

Många i publiken, däribland jag, tyckte att Unga band var bättre än förväntat i år. Tidigare år har publiken varit lite slö och stått still under de olika spelningarna. Där fanns en tydlig förbättring från tidigare år.

Sammanfattningsvis kan man säga att Unga band 2008 var året då en tydlig föränd-

Jubel. The PeeGees strax efter prisutdelningen. De sade efteråt att de var överraskade av vinsten.

Fakta/Unga band

Publikens val: Pållý Áster

Tredje plats: Helldorado. "Scennärvaro och som tog glamrocken tillbaka till Mariehamn" enligt juryn. 100 euro presentkort på Musicshop.

Andra plats: Last summer Since. Kaxig attityd, enligt juryn. 200 euro presentkort på Musikshop.

Fösta plats: The Pee Gees. Bandet har en otrolig scen närvaro och spelade kvällens bästa cover, enligt juryn.

300 euro spelningstid på Ax Records. Vinnarna får också spela på Nipop.

The Pee gees, blev både omtumlade och förvånade. Då de spelade sina båda låtar hurrade och klappade publiken med. De var världa vinnare, deras attityd, känsla och sammanhållningen inom bandet gjorde att de vann.

När jag senare pratar med dem på kvällen säger de att det var förvånade och glada över vinsten, som de inte alls väntat sig. (ni)

ring märktes i vilka olika genrer banden spelade. Tidigare år har rocken och den tunga musiken dominerat, men i år märktes flera andra musikge-

nrer. Det är en utveckling som gärna för fortsätta.

Text och foto: NAYAB IKRAM
redaktion@nyan.ax

” Bokmässorna har exploderat i antal och omfattning. Etthundrasextiosju i år i Storbritannien. I de mest skilda lokaler, inklusive uppslagna tält... STAFFAN SKOTT I DN-KÅSERI

musiken är på väg!

Presentkort. Andra platsen gick till Last Summer Sins. Här får dom ett presentkort värd 200 euro på Musicshop

Glamrockens återkomst. Tredje platsen gick till Helldorado. De hade en glamrockig energi och mycket ös när de spelade.

Skrattframkallande. Fettot och Sigfrids vulgära låt texter fick publiken att skratta.

Gitarrist. Michele Ferrari spelade elgitar i bandet Undone.

Kaos. Bloody Cocks hade ett kaotisk scenuppträdande. Sångaren som var utklädd till rätta sprattlade medan han vrålsjög.

Imponerade. Simon's Foxes vokalist hade en myckey stark och vacker röst.

Genomtänkt. Hmff spelade keltisk folkmusik och en av gitaristerna hade ett par gröna blinkande solglasögon som han hade placerat ovanpå hatten.

Ovanligt. Labyrinth spelade progressiv rock/metal/funk. De hade även med en djembetrumma i sitt uppträdande.

Röstresurs. Vokalisten i Byzantine Blue hade en vacker röst.

Violinist Cecilia Zilliacus. Bilden från Katrinaföreningen.

Stråktrio och klarinett

bjuds det på i Kulturför-
eningen Katrinas sista
arrangemang för året, en
höstkoncert i S:t Görans
kyrka i Mariehamn lördag-
en den 8 november kl 16.
Det är stråktrio **Zilliacus,**
Persson, Raitinen plus
Harri Mäki på klarinett
som spelar. I konserten
bjuds det på musik av **Cru-**
sell, Sandström, Hummel
och **Lindberg.**

Stråktrio har en trogen
publik på Åland. För ett
par år sedan uppträdde
den i Finströms kyrka med
Bachs Goldbergvariationer.
Trios inspelning av
Goldbergvariationerna
belönades, för övrigt, med
Grammispriset 2005 som
bästa klassiska ensemble
och finns även att köpa hos
Kulturföreningen Katrina.
Goldbergvariationerna
sändes som veckans konsert
i Sveriges television år
2004 och finns nu tillgäng-
lig på DVD.

Stråktrios senaste
CD är en inspelning med
Herman Berens musik
”The Three String Trios”
som även den fått lysande
recensioner. Medlemmar
i trion är Cecilia Zilliacus,
violin, Johanna Persson,
viola, och Kati Raitinen,
cello. □

Kulturnämnden i Mariehamn köper

in fyra av de fotografier
ur utställningen Åländska
original som **Tiina Tahva-**
nainen nyligen visade ut
i Ålands konstmuseum.
Utställningen avslutades
den 12 oktober. Det är
bilder med **Borghill Lind-**
holm, Sixten Jansson och
Matts Stenlund som köps
in för sammanlagt 2.610
euro. Dessutom reserve-
rade nämnden en bild med
Tom Andersson, för inköp
senare i år. □

Veckans boktips!

Sagoskeppet

Titanic
av Clas-Göran
Wetterholm

25,50€

-20%

på utvalda deckare & romaner.

LISCO

BOK & PAPPER

Skarpansvägen

Nyhetsreporter | 528 406 | nina.smeds@nyan.ax

”Indiana Jones är min förebild”

Efter att ha flutit med i många år bestämde jag mig för att göra något som jag verkligen vill. Och vilken tur jag hade, jag fick jobb på en tidning. Journalist eller äventyrare var alternativen för mig när jag var ung. Jag studerade historia för att bli allmänbildad (ifall jag skulle bli journalist) och för att kunna upptäcka gömda hemligheter (som Indiana Jones, min absoluta förebild bland historiker/arkeologer). I mitt nuvarande jobb kan jag kombinera båda dessa intressen, jag får skriva och upptäcka nya saker alla dagar. Vad visste jag om säljakt och veterantraktorer innan jag började på Nya Åland? Inte så värst mycket.

Foto: Stefan Öhberg

Nya Åland

Värmer vardagen

Hon ska plåstra om Skalsman

Nina Westerholm ska åka till Grekland som volontär och ta hand om skadade havssköldpaddor. Väl framme ska hon också lära sig grekiska, öluffa och bo i en tågagn.

En dag gick Nina till Ålands fredsinstitut och frågade om hon kunde få jobba som volontär. När hon nämnde att hon är intresserad av djur föreslog projektledaren **Marja-Leena Magnusson** organisationen Archelon som arbetar med att ta hand om skadade sköldpaddor i Glyfada, strax utanför Aten.

–Jag ska jobba på en veterinäranläggning för havssköldpaddor som har blivit skadade i till exempel fiskekrokar och nät. De ska plåstras om och nummervärkas och sen blir det nog en hel del underhållsarbete också, som att till exempel städa bassänger, säger Nina.

Hon har haft många husdjur, men just nu har hon bara en katt. Däremot hade familjen små akvariesköldpaddor när hon var liten.

–Jag kommer inte ihåg dem själv, men mamma har visat bilder, säger Nina och ler.

Frågade bara

Nina har tidigare jobbat som volontär på Emmaus där hon sorterade kläder två gånger i veckan. När hon sökte det här volontärjobbet tänkte hon på en kompis som hade gått till Ålands fredsinstitut och frågat om jobb, och gjorde sam-

Djurvän. Nina Westerholm ska ta hand om skadade havssköldpaddor på en veterinäranläggning strax utanför Aten. Sköldpaddan på bilden är lånat från Zoo Arken. Foto: STEFAN ÖHBERG

ma sak själv.

–Jag gick bara hit, och de var väldigt tillmötesgående, säger Nina.

Innan hon åker iväg på sitt sex månader långa volontärarbete i Grekland går hon en förberedande kurs på Ålands fredsinstitut.

–Man får prata med tidigare volontärer, öva sig i konflikthantering och diskutera hur man kan hantera kulturkrokar och hemlängtan, berättar Nina.

Inspiration

Språket kommer inte heller

att bli något problem. Nina kan redan några ord grekiska och hon kommer att gå en språkkurs när hon väl kommer dit. Hon ser fram emot resan.

–Jag ska passa på och öluffa när jag är i Grekland och försöka se alla stora sevärdheter i Aten. Fast jag vill också ut på landsbygden och titta. Jag är väldigt intresserad av keramik och vill gärna ha lite inspiration.

Man kanske inte tänker på att det är kallt även i Grekland den här årstiden, men Nina har noterat att hon mäs-

te ha med sig varma kläder.

–Det är så fuktigt där, så man upplever det nog som kallare. Och husen är inte vinterbonade, så det kommer att vara lika kallt ute som inne!

Nina kommer att bo i en tågagn nära veterinäranläggningen. Vagnen har gjorts om till volontärbostäder med dusch och kök.

–Jag älskar att resa och jag har tagit luffat mycket med familjen, så det är inga problem för mig att bo trångt, säger Nina.

LINNEA FRIMAN
linnea.friman@nyan.ax

AKTIELÄGENHETER I MARIEHAMN

LILLÄNGSVÄGEN

Aktieliägenhet i mycket gott skick, färdigställd 2005 med totalyta 50,7 m². Lägenheten inrymmer vardagsrum, kök, hall, sovrum och badrum. Vattenburen golvvärme. Parkettgolv i alla rum. Spis, fläkt, kyl/frys och diskmaskin Siemens. Badrum med klinker/kakel. Balkong mot öster. Förråd i källarplanet. P-tak. Gemensamma utrymmen med tvättstuga och bastu. Fjärrvärme. Skuldfritt bolag. Tillträde vid köpslut. Bolagsvederlag: 126,75 €/månad
Utgångspris: 135.000 €

SKARPANSVÄGEN 19

Central lägenhet med totalyta 34,8 m² på III våningen. Lägenheten inrymmer vardagsrum, kök, sovrum, hall och badrum. Badrum med sittbadkar. Balkong mot väster. Lägenhetsförråd på vinden och kallförråd i källarplanet. Gemensamma utrymmen med tvättstuga och bastu. Fjärrvärme. Byggnadsår 1957. Stambyte i fastigheten inleddes i april 2009. Tillträde genast efter köpslut. Bolagets banklån 5.458 € / 05.09.2008, varav lägenhetens andel ca 95,10 €. Bolagsvederlag: 121,80 €/månad
Utgångspris: 58.500 €

Torggatan 5, 22100 Mariehamn
Tel 17 760, fax 22 260
www.fastighetscenter.aland.cc

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

BOGFLÄSK BIT/SKIVAD

Inhemsk

6⁹⁹
KG

Supererbjudande

GRÄDDOST 17%

1,1 kg ARLA

6⁹⁹
ST (EP 6,35/kg)

Supererbjudandena gäller
måndag 27/10 - onsdag 29/10

CORNFLAKES

500 g, KELLOGG'S
EP 4,38/kg

2³⁹
PKT

ÄMNÄS LANTBRÖD

500 g, ÅLANDSBAGARN

2²⁵
ST

PLUSSA - förmån

YTTERFILÉ BIT GRIS

Ca 1,2 kg, HK
Utan plussakort 7,95/kg

5⁹⁵
KG

PLUSSA - förmån

PASTASÅS DOLMINO

500 g
Utan plussakort 4,38/2 brk

4⁰⁰
2 BRK

KÖTTFÄRSBIFFAR
& KÖTTBULLAR

380-400 g, ATRIA
Utan plussakort 1,09/ask

0⁸⁹
ASK

ÄPPEL CHAMPION

1,5 kg, POLEN
Utan plussakort 1,49/påse

1²⁹
PÅSE

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Vad är du bra på?

”Jag har alltid sportat”

Kandidat nr 3

Katja Juslin

Ålder: 18

Familj: pappa Rainer, mamma Tina, brorsorna Jochum och Robin och pojkvännen Anders.

Bor: pluggar i Mariehamn, men kommer från Föglö.

Studerar/jobbar: läser hälsa och idrott på Ålands Lyceum.

Lucias uppgift enligt

Katja: Sprida glädje, ljus och värme till de som har det svårt.

I december har Katja spelat ishockey i ett år, och hon övar fortfarande på skridskotekniken.

–Det är det som är det svåraste, men jag är snabb!

Just nu spelar hon ishockey i IFK:s tjejlag, och tidigare spelade hon innebandy i totalt 9 år, bland annat med VÅSC:s damlag.

–Skillnaden mellan innebandy och ishockey är egentligen inte så stor, systemet är ju i princip detsamma. Fast nu åker jag skridskor och skotten är hårdare.

Varför började du med ishockey?

–Jag har alltid hållit på med någon sport, och nu ville jag ha en utmaning. Jag hoppas att jag kan spela vidare nästa år när jag flyttar till Helsingfors. Det vore roligt om jag hittade ett lag att spela med där.

Varför ställer du upp i Luciavalet?

–Jag vill hjälpa till så mycket jag kan, och då är det bra om man kan göra det på ett sätt som är roligt. Dessutom vill jag kunna sprida glädje och ljus till de som har det lite svårare.

LINNEA FRIMAN
linnea.friman@nyan.ax

Nya Åland frågade varje luciakandidat vad just hon är bäst på.

Fotboll, sa någon, sjunga, sa en annan, och sy en tredje.

Vi presenterar varje kandidat då hon gör det hon är bäst på.

Det här är tjejer som kan och vill mycket.

Luciakandidat nr 3. Katja Juslin har alltid sportat och nu är det ishockey som gäller.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Föreläsare föreslår:

EU-projekt om Åland och romer

Starta ett EU-projekt där Åland blir ett exempel på hur väl romer kan integreras i samhället.

Det säger Helge Valama som i flera år arbetat med romfrågor i Europa och EU. Han föreläste i lördags på ett seminarium arrangerat av Fredsinsitutet/Emmaus och Pingstkyrkan.

Helge Valama inleder sin föreläsning med att gratulera ålänningarna.

– Era romer är redan ålänningar. Alla andra områden i Europa försöker få bort romerna, men inte ni.

Inte aktivt politiska

I publiken sitter cirka 30 personer. Det är några politiker, många representanter från Mariehamns församling och Pingstkyrkan och andra intresserade. Seminariets syfte är att diskutera hur det gick efter att de första romerna kom och tiggde i Mariehamn i våras.

Helge Valama börjar med att tala om hur tufft romerna i Rumänien har det.

– För att de skall leva måste de tigga. Ni känner ju till att socialservice enbart är ett nordiskt fenomen. Romerna är tack och lov skeptiska till sin omgivning, det är det som gjort att de ändå överlevt.

Helge Valama har funderat över varför det just är romerna som har så usla levnadsförhållanden.

– Romerna är inte aktivt politiska och har ingen som står för vår sak. Man kan säga att det är krig mellan romerna och majoritetsbe-

folkningen i Europa. I Rumänien är också rasism en del av kulturen och polisen samarbetar med nazisterna. Romerna har inte rätt till skola, hälsovård eller någon slags stöd från samhället.

Vänorter

Just därför, menar Helge Valama, är situationen på Åland så unik.

– De svensktalande i Finland är mer toleranta än finnarna och det märks också här. Er öppna kultur gör att romerna sitter med här i dag på den här föreläsningen. Åland borde göra ett EU-rom-projekt.

Projektet skulle inte gå ut på att få fler romer till Åland, menar han. Däremot skulle Åland skaffa vänorter i Rumänien och tjänstemän skulle komma på besök för att se hur romerna integrerats i det åländska samhället.

Carina Aaltonen (s) som är moderator för föreläsningen, tänder genast på idén.

– Vi borde absolut göra ett EU-projekt. Det låter spontant som något för Fredsinsitutet, säger hon i pausen.

– Vi får så mycket hjälp av Helge och idén med vänorter är bra. Vi skulle bjuda hit tjänstemän och utveckla ett samarbete.

Under seminariet talade också Pingstkyrkans **Bengt Grunér**. Han är en av dem som engagerat sig mest för att romerna skall ha möjlighet att stanna.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Inte expert. Helge Valama sa bland annat att han, liksom många andra romer, är trött på "romexperter". Han sa själv att han enbart talade efter egen erfarenhet. Foto: KARIN ERLANDSSON

Romer på Åland: Vi blir respekterade

Känner sig välkomna. Ior, Simona och Denica och barnen Daniel, Manuel, Mirella och Roxana bor i Mariehamn och trivs mycket bra. Foto: KARIN ERLANDSSON

Med på föreläsningen sitter **Simona, Ior och Denica**. De är tre av de romer som kom till Mariehamn i våras och väckte så livlig debatt då de satt utanför mataffärerna och tiggde.

Simona, som då var gravid, har idag fått **Roxana** som är 7 månader. De bor i ett hus i Mariehamn, men fortfarande är det problem med att få jobb.

– Det finns nästan inga jobb för oss och det är ett stort pro-

blem. Vi kan jobba med vad som helst säger Ior.

De två familjerna får mycket hjälp av Pingstförsamlingen.

– **Bengt** och **Kristina** hjälper oss otroligt mycket. Vad vi än behöver hjälper de oss med det.

Hur trivs ni på Åland?

– Jättebra. Vi är respekterade av dem vi möter, säger Ior.

– Livet är mycket enklare här än hemma. Där måste vi tigga och får ingenting att äta, säger Denica. (ke)

Denna vecka utkommer
Nya Åland måndag-fredag

Fridfull
Alla Helgons Dag

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Malet kött
Nöt kg **7,50**

Lövbiff av nöt
Inre stek kg **16,90**

Laxfilé
Benfri, Norsk kg **10,90**

Rökt skärgårdsskinka
 kg **13,90**

Skärgårdswienerkorv
 kg **7,95**

Pommes frites
Ugnsfärdiga, Oolannin (2,38/kg) . . pås **1,19**

PLUSSA -erbjudande

FLORA MARGARIN
400 gram (2,48/kg)

0,99 /st

utan Plussa-kort (3,73/kg) 1,49/st

LAMBI WC-PAPPER
12 rullar (0,35/rulle)

4,20 /pkt

utan Plussa-kort (0,42/rulle) 4,95/pkt

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

29 Oktober är det dags

**Alla barn är välkomna till
Fritt fram-scenen på Åland24.**

**Mellan kl 17 och 19 står scenen fri
för alla som vill uppträda.
Kom hit och dansa, sjung, trolle eller spela
teater, vad du vill: **Fritt fram!****

Adressen: Uppgårdsvägen 6, (nyanhuset) i Mariehamn.
Om du har några frågor ring Lise på 528402

Se det med egna ögon - www.aland24.ax

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Stormigt värre i Åland marathon

MARATON. I hård vind och grått väder gav sig igår 208 löpare ut på de drygt 42 kilometerna i den 27:e upplagan av Åland marathon.

Ingen Janne Holmén i startfältet men de åländska framgångarna uteblev inte för det.

Segern i herrklassen gick dock till Sverige och i damklassen vann en holländska.

I början av september opererade Janne Holmén akillessenan i hälen och kunde därför inte delta i gårdagens Åland marahton. Då såg istället **Leif Hansson** från Edsbyn i Sverige chansen att löpa hem segern. För andra gången faktiskt. Redan för tre år sedan, 2005, var han först i mål i Åland marathon.

–Man får passa på och springa när inte **Janne Holmén** är med. Att vinna då kan man bara drömma om, säger han.

Sprang själv

Det var Hanssons första mara i år och trots att han är nöjd med segern kändes loppet inte helt perfekt.

–Jag löpte osäkert i början. Och det var först när jag gick upp i täten av klungan vid tio kilometer ungefär som det kändes att loppet utvecklade sig positivt. När vi sen vände vid halva loppet såg jag att luckan hade blivit någon minut, säger han.

Därefter löpte han i ensamt majestät hela vägen in i mål, och klockades på 2.48.33.

–Jo, men jag var ordentligt trött när det var fem kilometer kvar eftersom det är svårt att löpa taktiskt när det inte är en klunga. Men underlaget var riktigt bra, och förutom den hårda vinden var förutsättningarna goda, säger han.

Bästa presenten

Bästa ålänning i mål var **Emil Söderlund** som springer för IFK Mariehamn. På 2.51.50 var han bara två minuter ifrån personbästa vilket räckte till en tredje plats.

–Det måste räknas som en de två bästa tävlingarna jag sprungit. Bara Stockholm maraton 1999 får ses som bättre för då slog jag personligt rekord. Jag tog ut mig helt och är verkligen nöjd, säger han.

Knappt en halvtimme senare

Första loppet. Åsa Karlsson, tävlande för restaurang Umbra, sprang sitt första maratonlopp någonsin. Hon lyckades med bravur och tog sig in på en tredje plats.

För andra gången sprang Leif Hansson in som vinnare av Åland maraton. Första gången han lyckades med bedriften var 2005.

Ines Van Rinsum från holländska Utrecht kom i mål på tiden 3.19.38. Det placerade henne i topp i dammaran, som dessutom sammanföll med hennes födelsedag.

kom första damlöparen **Ines Van Rinsum** från holländska Utrecht i mål på tiden 3.19.38.

–Jag bestämde att jag skulle springa maraton här på Åland för det är min födelsedag idag (läs igår). Och vilken perfekt födelsedagspresent att få vinna, säger hon.

Och det fanns även åländskt med i toppskiktet i damernas resultatlista.

–Det var det värsta jag har varit med om. Det värker som bara den i benen och just nu känns det som jag aldrig ska springa maraton igen, säger **Åsa Karlsson**, tävlande för restaurang Umbra i Mariehamn när hon just korsat mållinjen.

Rankar topp två. För IFK Mariehamnlöparen Emil Söderlund blev gårdagens maraton en riktig lyckoträff. Han rankade sin tredjeplats som den näst bästa insatsen någonsin.

Det är det första maratonloppet hon någonsin sprungit. 20 kilometer på tävling och 25 kilometer på träning är det längsta Karlsson tidigare sprungit under de två år hon tränat löpning.

–Idén att springa så här långt måste vara ett tecken på 40-årskris, säger hon och ler. För söndagens prestation på tiden 3.31.26 räckte trots allt till en tredje plats.

–Jo, när värken har lagt sig lite ska det nog firas, säger hon.

Totalt hade 258 löpare an-

mält sig men det var bara 208 stycken som kom till start. Av dem var det fyra stycken som bröt.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Spridda sträckor att välja på

LÖPNING. Det var inte bara maratondistansen som löptes igår under Åland marahton.

Med i evenemanget fanns även halvdistansen samt ett lopp på tio kilometer och ett i gång på 14 kilometer.

För de som tycker 42.195 meter är för långt att springa kunde under Ålands marat-

hon även välja kortare distanser som tio kilometer, 14 kilometer och halva maratondistansen.

En av dem som sprang 2,1 mil var rutinerade **Carita Södergård** som tävlar för Jomala IK. I 35-årsklassen var hon först i mål, och det var så när att hon placerade sig i topp i sammanhanget också. Men hon fick se sig omsprungna av **Tuula Yrjölä**

som med drygt en kilometer kvar att springa drog i från och till slut vann med 15 sekunders marginal på tiden 1.33.11.

–Vinden var svår hela vägen. Särskilt eftersom det var konstant sidvind så fick man ingen hjälp av den. Sen blev det tungt på slutet, särskilt vid Svibybron. Och när hon kom förbi hade hon så mycket mer krafter kvar att jag inte kunde

svara. Men jag har slagit henne på 5.000 och 10.000 meter i FM, säger **Carita Södergård**.

Snabbast av herrarna på halvmaran var **Anders Bogevig** från Hässelby SK på tiden 1.26.20.

I Peugeot fun run 10 kilometer vann **Magnus Nordström**, FK Studenterna, på 39.34 och bästa dam var **Karin Johansson**, IF Linnéa, 44.52. (mn)

På halvdistans. Än så länge nöjer sig Jomala IK-löparen Carita Södergård med halva maratondistansen, men det finns vissa funderingar att prova på den längre sträckan.

Fotboll									
Herrligan									
VPS-TPS					2-3				
KuPS-RoPS					0-1				
IFK M-Honka					3-2				
HJK-Lahti					0-1				
KooTeePee-Haka					0-2				
Tampere U-MyPa					0-2				
Inter-Jaro					2-0				
Inter	26	15	9	2	46-12	54			
Honka	26	15	5	6	46-23	50			
Lahti	26	15	3	8	44-24	48			
HJK	26	14	5	7	47-29	47			
MyPa	26	11	9	6	33-21	42			
TPS	26	12	6	8	45-36	42			
Tampere U	26	9	9	8	41-34	36			
Haka	26	10	5	11	31-37	35			
Jaro	26	10	5	11	36-47	35			
RoPS	26	8	6	12	31-37	30			
VPS	26	6	11	9	18-29	29			
IFK M	26	7	5	14	24-40	26			
KuPS	26	4	7	15	26-56	19			
KooTeePee	26	1	5	20	14-57	8			

Avslutade starkt. David "Tulle" Carlsson spelade bättre än han gjort på länge och såg till att IFK tog ledningen i den 13 minuten. För sin insats utsåg publiken honom till matchens bästa spelare.

IFK bjöd Honka på en riktig match

Och FC Inter avgjorde själva striden om ligaguldet

TIPSLIGAN	
IFK MARIEHAMN	3
FC HONKA	2

FOTBOLL. FC Honka hade guldvittring men lyckades inte bräcka IFK Mariehamn som ville avsluta säsongen på ett värdigt sett. Istället var det FC Inter som höll nerverna i styr. Och de kan nu i och med segern mot FF Jaro titulera sig ligamästare.

Utan press att prestera gick ett avslappnat IFK Mariehamn ut mot FC Honka. Honka däremot hade guldet inom räckhåll, men spelade trevande. I 13:e minuten blir olyckan dubbel. Samtidigt som David "Tulle" Carlsson får perfekt träff på bollen och skruvar in den i vänstra krysset gör Inter 1-0 mot Jaro. Ett mardrömsscenario för Honka som måste vinna mot IFK för att ta hem guldet samtidigt som Inter måste förlora eller på sin höjd spela oavgjort mot Jaro.

–Vi spelade bra, kanske för att vi var just avslappnade och bara kunde gå ut och spela boll. Men också för att vi fått ordning på vårt anfallsspel och fått spela ihop nu samma lag i flera matcher, säger "Tulle", som troligtvis spelar i Sverige nästa säsong, men är förtegen om var det bli.

Fantastisk frispark

FC Honka flyttar naturligt upp spelet och det lönar sig. Näst intill helt oöväskad i straffområdet kan Tuomo Tu-

2-1. Arash Bayat överlägger med André Hansell om hur frisparken ska slås. Strax därefter i den 38 minuten ser Bayat till att IFK går upp i ledning mot FC Honka. Bollen skruvar han förbi muren och vidare in i vänsterkrysset.

runen kvittera och Honka är med i matchen igen. Men det är inte de som pressar på, utan det är snarare IFK som satsar framåt. I den 38 minuten får Mattias Wiklöf en frispark med sig strax utanför straffområdet. Självklart är det Arash Bayat, experten på fasta situationer som tar han om den. Och han utnyttjar läget och skruvar in 2-0-målet, även det i det vänstra krysset. –Det var riktigt roligt att få

göra mål i den sista matchen, säger Bayat. Och det var inte bara sista matchen för säsongen han spelade utan även sista i IFK-tröjan. Troligtvis blir det spel för honom i någon av göteborgsklubbarna nästa säsong. **Fortsatt offensiv** Även i början av andra halvlek är det IFK som går ut mer offensivt. Men det är Honka som får utdelning på sina chanser. Tio minuter in i andra halv-

leken är det åter ett stillastående försvar som får IFK på fall, när John Weckström utan nämnvärd uppvaktning nickar in 2-2-målet. Därefter står matchen och väger och båda lagen har bud på mål, men utan resultat. Inte förrän på stopptid när Jani Lyyski spelar fram till en helt fri Tommy Wirtanen som rundar målvakten och enkelt rullar in seger målet och helt släcker Honkas gulddrömmar. Vid IFK:s 3-2-mål utökade

dessutom Inter på i Åbo mot Jaro, och så därmed själva till att fixa ligatiteln. –Vi lyckades komma tillbaka fast vi låg under och jag tycker lagen spelade jämt. Det kunde lika gärna ha varit vi som gjorde 3-2 men det var helt enkelt inte vår dag, säger FC Honkas tränare. **Oförändrat tabelläge** IFK:s tränare Pekka Lyyski däremot var betydligt munt- rare efter segern.

Matchfakta

IFK Mariehamn -FC Honka
3 - 2 (2 - 1)
Wiklöf Holding Arena, 26 oktober
Publik:1331
Domare:
Laguppställning: Chilom-Rikama, Lyyski, Hansell, Arajuri-Niskala, Wiklöf,Wirtanen, Bayat (75' Norrmén)-Ukeyi-ma (65' Ingves),Carlsson
Bänken: Enqvist, Friman, Carlsson, Björk, Ingves, Ekhalie
Mål: 1-0 (13' Carlsson), 1-1 (21' Turunen), 2-1 (38' Bayat), 2-2 (55' Weckström), 3-2 (90' Wirtanen)

–Jag tycker det var en rolig match vi bjöd publiken på och dessutom den tredje hemmavinsten i följd. –Ja, kanske kunde de ha bjudit på hårdare motstånd men jag tycker att vi spelade bra idag, något som jag tycker vi har gjort nu i åtta matcher, säger Jani Lyyski som samtidigt dementerar ryktena om att han inte spelar i IFK nästa säsong. Redan innan matchen stod det klart att oavsett hur match slutar hamnar IFK på en tolfte plats, men nu gjorde de det dessutom med ytterligare tre poäng. **MARIA NYKVIST** maria.nykvist@nyan.ax tfn 528 478

David Carlsson

Paulus Arajuri

Fotbollsmingel i säsongens sista halvtidspaus

- 1. Vad tycker du om säsongen som varit?
- 2. Vad förväntar du dig av nästa säsong?
- 3. Vem har varit IFK:s bästa spelare i år?

Roger Gustafsson, Hammarland

Har sett alla utom tre av säsongens hemmamatcher.

- 1. Jag är lite missnöjd med säsongen. De skulle gärna ha fått gå bättre.
- 2. Åtminstone borde de hamna ovanom mittenstrecket. IFK borde höra till de sex bästa.
- 3. Jani Lyyski.

Trygve Wiklund, Mariehamn

Har sett alla säsongens hemmamatcher.

- 1. Det har väl gått så där, det kunde nog ha gått bättre. Det är roligare att se offensiv fotboll och i år har det mest varit defensivt spel.
- 2. Som sagt, mer offensivt spel och att det över huvud taget går bättre.
- 3. Mattias Wiklöf.

Terese Åsgård, Mariehamn

Har sett alla säsongens hemmamatcher.

- 1. Det har varit en spännande säsong. Det är klart att det kunde ha gått bättre, men som läget är nu får man vara bara glad att IFK stannade i ligan.
- 2. Jag tror de kommer att vara på hugget nästa år. De får bättre förutsättningar och det kommer definitivt att gå bättre.
- 3. Svårt, det kan jag inte säga.

Per-Eric Karlsson, Mariehamn

Har sett alla matcher som IFK vunnit. ”Jag är lite av en turgubbe, men då måste jag stå uppe på läktaren”.

- 1. Det har varit en knagglig säsong. Det finns ingen kontinuitet i laget. Då man köper in nya killar hela tiden blir det instabilt.
- 2. Åtminstone skall de vara kvar i ligan, och nog tycker jag att de borde placera sig bättre nästa år.
- 3. David Carlsson.

Eva Mikkola-Karlström, Mariehamn

Har sett nästan alla hemmamatcher.

- 1. Det har ju inte gått så jättebra. Jag hoppas att säsongen kan avslutas med vinst i allafall.
- 2. Bättre än årets.
- 3. Wilhelm Ingves

John Johansson, Mariehamn

Har sett alla hemmamatcher utom en.

- 1. En del gånger har det gått helt okej. Jag är nöjd med säsongen.
- 2. Jag hoppas de kan komma tre eller etta.
- 3. Paulus Arajauri.

Text & foto: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Efterlängtdad seger för IFK hockey

Men också en snöplig förlust

VÄSTKUSTLIGAN, DIVISION III	
IFK MARIEHAMN	8
LÄKI	3
IFK MARIEHAMN	4
UJK	5

ISHOCKEY. Den första segern satt långt inne. Men så i den sjätte omgången kom fullträffen i lördags. Med besked dessutom. Dessvärre lyckades de inte upprepa succén i gårdagens match utan föll mot serieledarna.

Det har varit en tung start på säsongen i för IFK Mariehamn. Inför lördagens match var facit fem förluster på fem spelade matcher.

–Även om vi inte pratat om det utåt har frustrationen varit stor i laget. För trots att vi spelat bra de senaste matcherna har vi inte gjort mål, säger Mats Clemes.

Men i lördagens match mot LäKi kom så segern de väntat på. Och målskyttet släppte rejält - klara 8–3 slutade mötet.

–Äntligen. Till skillnad från de tre senaste matcherna var det vi som hade stolpe in ikväll, säger Mats Clemes om lördagens hemmaseger i Islandia.

–Alla skötte sig super. Vi var fokuserade och det här var verkligen en förlösande seger för pojkarna, säger lagets tränare Mikael Rosbäck.

Tidig ledning

Och IFK gick ut offensivt direkt från start. Redan efter 1,36 minuters spel var ställningen 2–0 efter mål av Marcus Englund och Sam Landström.

LäKi bjöd på svagt motstånd och hade svårt att hitta spelet. I den första perioden hade de nästan konstant en spelare i utvisningsbåset, men lyckades dock reducera till 2–1, innan

Stor glädje. Självförtroendet var på topp efter lördagens seger mot LäKi. Dessvärre lyckades de inte upprepa segern i söndagens match mot UJK trots bra spel.

Jim Manselin fastställde första periodens resultat 3–1.

Kritiskt läge

Andra perioden inleddes betydligt mindre dramatisk och spelet jämnades ut något.

Det dröjde till drygt elva minuter in i perioden innan IFK åter fick håll på LäKi:s målvakt **Timo Pihlava**. **Philip Sjöberg** är det som gör 4–1 för IFK och i boxplay dessutom.

–Vi hade tur som fick det målet. Det stod och vägde i det skedet och det var ända gången i matchen jag var orolig. Skulle de fått 3–2 istället skulle de bli svåra att ta. I fjol vände de 4–1-underläge mot oss till vinst 9–5, säger Rosbäck.

Minuten senare drar IFK ifrån ytterligare. Sam Landström är precis utkommen från utvisningsbåset när han passar fram till Mats Clemes som gör 5–1. Drygt tre minuter senare reducerar **Kai Torkkeli** för LäKi

till 5–2, vilket var ställningen när lagen gick ut i sista perioden.

Ladda om

När drygt fyra minuter är spelade av tredje perioden punkterar IFK och **Philippe Thim** matchen. Och trots att matchen bjuder på ytterligare tre mål, varav två från IFK - ett vackert mål av en helt frispelad **Andreas Stenberg** och avslutningsvis av Daniel Sederström som gör sitt andra mål i matchen, gick luften helt ur motståndarna redan vid 6–2-målet.

–De var kanske lite överraskande lama, men nu måste vi försöka ladda om efter den här segern till matchen mot UJK imorgon (läs söndag), vilket inte kommer att bli det lättaste. Eller jo förresten, när det går håll på hakan då är det ett tecken på att det släpper, och det gjorde det idag, avslutar en lättad och framför allt glad Clemes och pekar sin blodiga

men omplåstrade haka.

Men dessvärre gick det inte vägen i gårdagens match. Fastän spelet fanns där förlorade IFK knappt med uddamålet.

–Det känns lite bittert med tanke på att vi hämtade upp 1–5, till 4–5 i sista perioden. Dessutom var det total dominans från vår sida med 17–3 i skott de sista 20 minutrarna, säger Rosbäck.

Han är också lite besviken på domarinsatsen efter att ha fått ett bortdömt mål i sista perioden, som domaren i första skedet godkände.

Att glädjas åt istället menar han är att laget nu hittat rätt med alla formationer och formen –De har nu visat att arbetsmoralen finns där och att vi verkligen vill. Det är roligt att se tycker jag och fram till jul kommer vi plocka många poäng, säger Rosbäck.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Obruten segersvit för volleybolldamerna

DIVISION I ÖSTRA	
SOLNA	0
JOMALA IK	3

VOLLEYBOLL. Jomala IK:s damer fortsätter att imponera.

Igår tog de säsongens fjärde raka seger när de på bortaplan besegrade Solna i tre raka set.

Jomala IK:s volleybolldamer imponerar så här långt på säsongen.

Jomala IK:S volleybolldamer fortsätter att bevisa att de hör hemma i division I.

Igår besegrade de Solna på bortaplan, vilket betyder att de inte förlorat en enda match så här långt på säsongen.

I och med segern ligger de i topp i tabellen på maximala åtta poäng.

Nästa match spelar JIK hemma den 8 november. Då är det Uppsala som står för motståndet. (mn)

Första förlusten för JIK

DIVISION 1 NORRA	
SÄTER B	0
JOMALA IK	3
LIDINGÖ	3
JOMALA IK	0

VOLLEYBOLL. Jomala IK:s herrar spelade två bortamatcher i helgen.

De inledde övertygande med en säker seger mot Säter B.

Men så i gårdagens match mot Lidingö kom säsongens första förlust.

Utan ett endaste förlorat set åkte Jomala IK i lördags till

Sverige för att spela två matcher, en mot Säter B och en mot Lidingö.

Och det började bra. I tre raka set besegrade man Säter B, men när Lidingö stod för motståndet tog det stopp. Med lika klara siffror förlorade de då mot Lidingö.

Det är nu tre lag JIK, Lidingö och Uppsala i täten av tabellen på sex poäng, efter att Teknikum skrällde och vann över fjolårets serievinnare Uppsala.

Nästa match spelar Jomala hemma mot just Uppsala den 9 november. (mn)

Holmén årets friidrottare

■FRIIDROTT. Janne Holmén har premierats som årets manliga SFI-friidrottare. Utmärkelsen fick han för sin insats i maratonloppet i Rotterdam i våras då han satte finskt rekord, men också för sin 19:e plats i OS i Peking i somras.

Tackar nej till IFK

■FOTBOLL. Anfallaren **Petter Gustafsson**, som förra året provtränade med IFK Mariehamn, tackar nej till ett nytt erbjudande från den åländska klubben som återigen vill att Skellefteå FF-spelaren ska komma över till Åland.

Priset för den bästa kvinnliga friidrottaren gick till spjutkastaren **Mikaela Ingberg** för att hon haft en så lång karriär på hög nivå inom friidrotten. I samband med OS i Peking var det hennes 14:e stora mästerskap på 15 år. (mn)

Istället ska han enligt Norrans nätupplaga provträna med Väsby United, ett mittenlag i svenska Superettan.

–Väsby United kändes som ett hetare alternativ för mig, säger Gustafsson till tidningen. (mn)

Rätt tips

Lotto
6, 10, 16, 17, 18, 26, 29
Tilläggsnummer: 7, 31, 34
Vinstprognos:
7/2.500.000,00 (2),
6+1/20.075,10, 6/1.630,40
5/44,40 4/10,90

Joker
0 0 2 6 3 8 3
Vinstprognos: 7/-,
6/21.765,20 (3), 5/5.441,30,
4/506,10, 3/54,40, 2/11,30

Viking Lotto
6, 11, 14, 19, 26, 30
Tilläggsnummer: 15, 42

Lyckonummer: 20
Vinstprognos: 6/ 111.442,20 (5), 5+1/13.041,50, 5/596,60, 4/17,50, 3/4,60

V75, Björneborg
I/2, II/16, III/16, IV/11, V/10, VI/8, VII/9
Strukna: I/8, II/4,7,11,13, III/12, V/10, VII/7
Vinstprognos: 7/29.492,70 (13), 6/405,30, 5/19,40

Stryktipset
2XX 1XX X12 2112
Vinstprognos: 13/16.666,60 (12), 12/194,20, 11/17,20, 10/4,40

Clipper vann tre i bowlingtrea

BOWLING. Riksseriens två åländska division III-lag, BK Kägla och BC Clipper, hade hemmaomgång i lördags.

Trots att tekniken fallerade för BCC vann de tre av sina fem matcher. För Kägla däremot blev det idel förluster.

I lördags spelades den andra omgången i Riksseriens division III i Idrottsgården. Med fanns två åländska lag BC Clipper, BCC, och BK Kägla. För det sistnämnda blev det fem raka förluster, för BCC en blandad kompot, två förluster och tre vinster.

–Vi spelade riktigt dåligt. Men vi hade turen och marginalerna på vår sida, för motståndarna spelade också dåligt när de mötte oss, säger BC Clipper-spelaren **Robert Kvarnström**.

Prestigemöte

I derbyt mellan de åländska lagen var BC Clipper det starkaste i en jämn kamp som slutade 767-755.

–Det är så klart prestige att vinna mot Kägla. Det var dagens första match och det var väl i stort sett den enda matchen vi spelade bra. Jag tycker det är missvisande med fem förluster för Kägla för de spelade egentligen bättre än oss de resterande matcherna. Men de hade inte den turen som vi hade, säger Kvarnström.

Tre av fem. BC Clipper vann derbyt mot BK Kägla. Därefter tog laget ytterligare två segrar i lördagens hemmaomgång innan det tog stopp, och de avslutade omgången med att förlora två matcher.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Han är på det klara med vad som inte fungerade och vad som behöver göras fram till nästa omgång om en månad.

–Det var tekniken som fallerade. Vi ska dra nytta av tiden fram tills nästa omgång

med riktigt hård träning, säger han.

Flest segrar

Med den andra omgången färdigspelad ligger BCC nu på andra plats efter Grunge

BC från Vanda. Trots att det åländska laget har vunnit en match mer leder Vandalaget med 436 poäng.

BC kägla ligger klart sist i serien med endast en vunnit match och nio förluster. De

är nu drygt 1000 poäng efter serieledarna och har nästan 400 poäng upp till AT BC från Lojo som ligger ovanför de i tabellen på en femte plats.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Sportens kom ihåg

■ **RK Sleipner:** Höstmöte på stallet i kväll 19.00.

■ **Väsc-innebandy:** Årsmöte i kväll 18.30 i Baltichallen.

■ **ÅIBF:** Ordinarie höstmöte torsdag 30 oktober 18.00. Stadgeenliga förhandlingar.

■ **ÅID-friidrott:** Friidrottsutskottet håller valmöte, tisdag 4 november 19.00 i Vikingahallen, Jomala.

■ **ÅID-skidor:** Alla skidintresserade, skidresa till Idre 4-7 december. Anmäl dig till Charlotte på 04575267037 senast 10 november.

■ **ÅIGA:** Ordinarie höstmöte i morgon tisdag 19.00 på Park Alandia Hotell. Stadgeenliga förhandlingar. Därefter ledarträff inför öspelen 2009.

■ **Ålands Ryttare rf:** Obs! Nytt datum! Höstmöte torsdag 30 oktober 19.00 i stallkaféet på travbanan. Alla medlemmar välkomna! Vi bjuder på lite gott!

■ **ÅMK-folkkrace:** Nu är det dags för förarlicenskurs. Lördag 15 november ska vi ha utbildning för er förare och funktionärer. Anmäl er till Åse Ask senast 7 november.

■ **ÅSSF-skytte:** I dag måndag är Gubbdagis i Bredmoskyttepaviljong stängt. I fortsättningen öppet som vanligt alla måndagar 13.00-15.00.

ÅSSF-skytte: Viltmål cup 1 10m rörligt mål onsdag 29 oktober 18.30 på Bredmobanan. OBS! Se dag.

Sälj det du inte behöver med en annons i Torget

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan.

Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annons i tidningen och på torget.ax 0€

Bild på hemsidan 0€

Bild i tidningen 10€

Signatursvar 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

! Ett nytt effektivare medel mot migrän är på väg. Medicinen bygger på forskning i Lund och kan börja säljas om ett par år.

riksnytt

! Kinesiska forskare har upptäckt en dinosaurie, inte större än en duva, med extremt långa stjärtfjädrar och ett runt, nästan apliknande huvud. Den märkliga varel-sen levde i norra Kina för över 150 miljoner år sedan.

Är du beredd på elavbrott?

TAMMERFORS. Det är svårt att hitta en ficklampa i kolmörker om man inte förvarar den på en bestämd plats. Det här kommer många att lära sig också denna höst – när eldistributionen bryts.

Stormarna Pyry och Janika för sju år sedan ledde till omfattande strömavbrott. Tvåhundrausen hushåll var utan el, en del i upp till fem dygn. Natten till söndagen senaste helg bröts elektriciteten i över 10.000 i Finland. Särskilt i Österbotten har elavbrott varit vanliga.

Avbrotten visade att det fanns stora brister i finländarnas krisberedskap. Många stora jordbruk saknade helt aggregat för att producera reservelektricitet. Det medförde ekonomiska förluster och mycket lidande för djuren.

Stormarna var en orsak till att försvarsministeriet och det samarbetsparter lät göra upp en guide för hur man ska förbereda sig på elavbrott. Den kom ut under säkerhets- och försvarsmässan i Lahtis i september.

Bra förberedda

En webbversion av guiden finns på internet, bland annat på försvarsministeriets och många lokala elverks

Säkerhetstips. En ficklampa som man kan ladda själv med hjälp av en vev, som Michael Sundblom vid Dax demonstrerar på bilden, kan vara bra att ha om strömmen går. Men så gäller det att veta var man har den om det blir skarpt läge.

Foto: ERKKI SANTAMALA

webbsidor.

Finländarna har egentligen bra beredskap att klara också långa elavbrott, de är ju vana att röra sig i skog och mark. Stugägare, båtfolk, karavanare och friluftsmän-

niskor är vana att klara sig utan nätström i veckor. Och på samma sätt går det också att klara sig i staden.

Eftersom elavbrotten ofta sker under natten är en ficklampa en nödvändighet i alla

hem. Och det är bra att förvara den på en bestämd plats så att man hittar den i kolmörker. Det är också bra att ha flera lampor och naturligtvis tillräckligt med batterier till dem.

Ett stort lager av ljus är en annan nödvändighet. Om avbrottet räcker länge blir det kallt i bostaden. Ljusen ger både ljus och värme.

Det är inget problem att laga mat utan el – om man är förberedd. En friluftsmänniska kokar sitt kaffe eller sin soppa på ett stormkök och ett sådant kan i nödfall också användas i en stadsbostad.

Ett elavbrott kan också avbryta vattentillförseln. Ett bra sätt är att alltid ha ett lager dricksvatten för två dagar till exempel i kylskåpet.

Bilen energiförråd

Bilen är också en bra elleverantör i nödsituationer. Med hjälp av en laddare som kan sättas in i bilens cigarettändare kan man ladda mobilens batteri och andra elapparaters batterier.

12 volts spänningen i bilens batteri kan också förvandlas till växelström via en inverter som kostar några tior. En billig inverter har vanligen en effekt på 150 watt, vilket bara räcker för mindre elapparater. (FNB)

Storbritannien. I Norden är däremot den genetiska mångfalden mindre.

För sjukdomar

–De genetiska avstånden i Norden beror på skillnader i befolkningshistorien. Europas nordliga regioner bosattes betydligt senare än Central-europa och befolkningarna var betydligt mindre, säger Päivi Lahermo.

Kere betonar att forskningsresultaten är viktiga inte bara för att förstå befolkningshistorien utan också för att förstå genetiska faktorer som orsak till sjukdomar. (FNB)

Stora genetiska skillnader inom Finland

En ny undersökning visar på stora genetiska skillnader mellan olika regioners invånare i Finland.

HELSINGFORS. De genetiska skillnaderna mellan befolkningen i östra och västra Finland är avsevärda till och med i en europeisk jämförelse, det framgår det av en färsk studie.

En forskargrupp under ledning av doktor **Päivi Lahermo** vid Helsingfors universitet och professor **Juha Kere** vid Helsingfors universitet och Karolinska institutet publicerade studien i tidskriften PLoS One på fredagen.

I genetiska studier av befolkningar har man på sistone mätt förekomsten av hundra-

tusental DNA-sekvensvariationer, SNPpar, i hela genomet. Den här studien jämförde skillnaderna mellan prover från Nordtyskland, Storbritannien, Sverige samt östra och västra Finland.

Nära svenskarna

I studien upptäcktes genetiska skillnader till och med mellan olika landskap i Finland. Befolkningen i västra Finland och särskilt finlandssvenskarna står genetiskt sett närmare svenskarna än östfinnarna.

Skillnaderna mellan olika nordiska befolkningar är dessutom större än mellan befolkningarna i Tyskland och

Världen just nu

Danskar i hårda afghanska strider

GERESHK. Danska soldater i Afghanistan har utkämpat flera dagars hårda strider mot talibanerna, rapporterar den danska styrkans ledning.

Tvåhundra danska soldater har tillsammans med brittiska och afghanska styrkor fördrivit talibanerna från ett av deras fästen två mil nordost om staden Gereshk i provinsen Helmand i södra Afghanistan.

Operationen var den största som danskarna har deltagit i sedan i april. Enligt soldaternas bedömning dödades 30–50 talibaner. Uppgiften kommenteras inte av chefen för den danska bataljonen, **Keld Christensen**.

–Vi lämnar av princip ingen information om hur många vi har dödat. Men det har varit en perfekt operation där vi har nått våra mål utan att civila afghaner eller danska soldater har kommit till skada, säger han.

Operationen inleddes i torsdags och avslutades på söndagen. Markstyrkorna fick stöd av brittiskt, nederländskt och amerikanskt flyg. Danmark har haft styrkor i Afghanistan sedan 2001 och har nu omkring 700 man i Isaf, den internationella Natoleda styrkan i Afghanistan. (FNB–TT–Ritzau)

Vakt sköt utlänningar i Kabul

KABUL. De utlänningar som som dödades i Afghanistan i helgen sköts ihjäl av sin egen afghanske vakt. Det rapporterade det afghanska inrikesministeriet på söndagen. En sydafrikansk och en brittisk anställd vid Transportföretaget DHL sköts i Kabul på lördagen.

Vakten betraktades först som ett av offren för okända angripare, men i utredningen framgick det att det var han som sköt utlänningarna och sedan dödade även sig själv.

På söndagen begravdes en 34-årig kvinnlig brittisk-sydafrikansk biståndsarbetare som ville begravas i landet. Hon arbetade med handikappade barn och hade dödats av talibanerna för att hon var kristen. (FNB–DPA–AFP)

Obamas försprång krympte

WASHINGTON. Den republikanske kandidaten **John McCain** har knappt in på konkurrenten **Barrack Obamas** försprång i opinionsmätningarna inför det amerikanska presidentvalet. Enligt den senaste mätningen har den demokratiska kandidaten Obamas försprång krympt till fem procentenheter. I en motsvarande mätning i torsdags ledde Obama fortfarande med 12 procentenheter.

Enligt den nya mätningen skulle Obama få 49 procent och McCain 44 procent av rösterna. Felmarginalen är dock närmare tre procent.

Mätningen utfördes av institutet Zogby på uppdrag av nyhetsbyrå Reuters och tv-kanalen C-Span.

Opinionssiffrorna har varierat rätt mycket i de olika mätningarna, men alla har gett Obama ledningen. (FNB–Reuters–AFP)

Två skalv i Kalifornien

SAN FRANCISCO. Norra Kalifornien drabbades på söndagen av två jordskalv. Det kraftigare av dem mätte 5,1 på Richtersskalan. De lokala myndigheterna har inte rapporterat om några personskador eller större materiella skador. Skalvens epicentrum låg nära staden Petrolia, drygt 400 kilometer norr om San Francisco.

Ett skalv på 5,8 på Richtersskalan drabbade Los Angeles i juli, men inte heller det ställde till med någon förödelse.

Experter anser det nästan säkert att ett kraftigt och förödande jordskalv inträffar i Kalifornien någon gång under de närmaste 30 åren. (FNB–Reuters–AFP)

16-åring rammade busskur med bil

VÄSTERÅS. Minst tolv personer skadades när en bil med en 16-årig pojke bakom ratten körde in bland ett 20-tal människor som väntade vid en busskur i Västerås.

Centrallasarettet tog hand om tolv skadade efter olyckan som inträffade vid midnatt natten mot söndagen. Men deras tillstånd bedömdes inte som allvarliga.

Ledningsbefälet **Ivan Åslund** vid polisen i Västmanland berättade att skadade bland annat hade fått ben- och armfrakturer, skrapår, klämskador och andra mindre blessyrer.

–Den som var allvarligast skadad hade krosskador i en fot och någon hade fått flera revben knäckta.

Enligt honom var det en 16-årig pojke som kört bilen med sin jämn-gamla bror som passagerare. Bilen tycks ha kommit över på fel sida vägen och rammat busskuren på Bjurhovdagatan i Västerås östra delar där ett 20-tal personer väntade på nattbussen. Poliser har hittat sladdspår på platsen, men man vet inte hur hög hastighet fordonet hade.

–Men det verkar som att det har gått fort, sade Ivan Åslund. Åslund berättade att pojken först avvek från olycksplatsen men att han återvände dit, rädd och chockad. Han är misstänkt för grov vårdslöshet i trafik, vållande till kroppsskada och olövlig körning.

Pojken skadades själv lindrigt i samband med olyckan och fick vård på sjukhus. (FNB)

Jemen-offren får hjälp

SANAA. Jemens president **Ali Abdullah Saleh** har anslagit 100 miljoner dollar för att hjälpa offren för de omfattande översvämningarna i sydöstra Jemen. Antalet dödsoffer efter de hårda ovädren och översvämningarna uppgavs ha stigit till 70.

–Presidenten har gett order om att (motsvarande) 100 miljoner dollar ska läggas till budgeten för återuppbyggnaden av provinserna Hadramaut och Mahara, hette det i ett regeringsuttalande på söndagen. Minst 1700 hem har förstörts. (FNB–AFP)

Ekonomi

Tuff höst för fonder

HELSINGFORS. Det populära fondsparandet har drabbats hårt av det tuffa läget på finansmarknaden. Många sparare har fått konstatera att de egna tillgångarna minskat rejält i värde under hösten.

Enligt en rapport från Finlands fondförening minskade det totala värdet på de inhemska placeringsfonderna med ungefär fyra miljarder euro i september, vilket är den snabbaste minskningen någonsin. Värdet ligger nu på 50,6 miljarder.

Situationen har förvärrats ytterligare i oktober. Föreningens verksamhetsledare

Markku Savikko menar att ett totalt värde på mindre än 50 miljarder inte skulle vara någon överraskning.

–Marknadsläget har under en längre tid varit ytterst exceptionellt, säger Savikko.

Föreningen och Finansinspektionen höll en gemensam presskonferens på fredagen för att berätta om hur fonderna klarar sig på den turbulenta finansmarknaden.

Kursfall

Det allmänna marknadsläget har påverkat fonderna kraftigt, men är inte den enda orsaken till värdeminskningen. Många har också valt att plocka ut sina pengar från fon-

derna. Enligt en rapport från fondföreningen berodde ändå omkring 80 procent av värdeminskningen på kursfall.

Fonder påverkar ofta starkt av hur de största placerarna uppför sig. Ute i världen har många fonder påverkats negativt då stora placerare hamnat i knipa på marknaden och behövt sina pengar på annat håll. I Finland märks också småspararnas åtgärder tydligt. En vanlig trend har varit att pengar flyttats från fonder med kort ränta till bankkon-

–Människorna har siktat på bättre avkastning för sina placeringar då avkastningen i fonder i detta marknadsläge

varit betydligt sämre än den ränteavkastning som erbjudits för depositioner, säger Savikko.

Förluster med kort ränta

Det allmänt osäkra läget har lett till att även fonder med kort ränta – som i allmänhet räknas som säkra investeringar – gått med förlust. Savikko uppskattade på fredagen att de hjälppaket som många stater lovat bankerna har haft en viss positiv effekt, men att läget är långt ifrån normaliserat.

Under september togs det ut en dryg miljard euro ur korräntefonder inom euroområdet. (FNB)

Tipsa SPORTEN dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Renovering i nattklubben 13-30.10

Casinobaren öppen
mån-tor till 03.00
fre-lör till 04.00

Välkommen!

Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

► ÖVRIGT

**Ålands
landskapsregering**

Motorfordonsbyrån

meddelar att vi har

STÄNGT

för planeringsdag
fredagen den
31 oktober 2008

Motorfordonsbyrån

► ENTREPRENADER

**FINSTRÖMS
KOMMUN**

utbjuder på
entreprenad

**nybyggnad av
Godby daghem**

**Omfattande 1.146m²
våningsyta**

Skilda priser avlämnas
på:

- Byggnadsarbetet
- El-arbetet
- VVS-arbetet

Anbudshandlingar kan
avhämtas (28.10) från
Finströms kommun,
kommungården, Skol-
vägen 2 i Godby mot
en avgift av 200€ (kon-
tant).

El- och VVS- handling-
ar lämnas ut från och
med måndagen den 3
november.

Slutna anbud inläm-
nas till Finströms kom-
mun, kommungården,
Skolvägen 2 i Godby
**senast 24 november
2008, kl 15.00.**

Övriga upplysningar
erhålls av Tor F. Karls-
son tel. 0407474489 eller
tosseokarin@aland.
net samt av Bo Hell-
sten 04573134310 eller
bo.hellsten@aland.net.

Byggnadskommittén

Det är inte skatt utan arbete som skapar välfärd!

■ **För den som** följer med skattepolitiken i exempelvis Finland och Sverige så är det välkänt att bägge regeringar strävar mot lägre skatt på arbete för att öka välfärden.

I länder där det totala skattetrycket ligger omkring 45 procent av BNP och där en vanlig arbetare endast får behålla runt hälften av den sist intjänade hundralappen så det rimligt att tro att höga skat-

ter åtminstone i vissa fall har en viss hämmande effekt på arbetslusten.

När nordiska regeringar och vanligt folk via statistik ser att statens skatteintäkter ökar år för år, inte trots, utan tack vare, successiva skat-tesänkningar så inser fler och fler sambandet mellan välfärd, arbete och skatt. Inte heller Åland kan långsiktigt konsu-

mera mer än vad som produ-ceras här och därför måste vi också se om vårt hus.

För en kommun är det exempelvis 500.000 euro bättre att ta 15 procent i skatt på 110 miljoner än 16 procent på 100 miljoner. För dom som arbetar i samma kommun är det 9,5 miljoner bättre med en procent lägre skatt.

Vem är det då som skall

sporras att arbeta mer? Ja, faktum är att alla som arbetar gynnas av lägre skatt men en alldeles uppenbar målgrupp att sporra är alla dom som idag arbetar så lite att dom är fattiga. Hela 13 % av hushållen på Åland lär ju ligga under fat-tigdomsgränsen, som är blott cirka 900 euro per månad.

Med tanke på att redan minimilönen är runt 1.400 euro så borde ju ganska många av

dessas kunna öka sin inkomst och sin välfärd genom att börja arbeta lite mer. Här finns en arbetskraftsreserv att ta i bruk. Vinsten för samhället blir i dessa fall dubbel eftersom kostnaderna för bidrag mins-
kar samtidigt som nya beskatt-
ningsbara inkomster uppstår.

Antonio Salminen (fs)
http://tonysalminen.
blogspot.com/

Ge flitpengen till de flitiga

■ **Att Nya Ålands Harriet Tuominen** och jag har olika uppfattning om vad som är en rättvis och bra skattepolitik visste jag på förhand eftersom skatter är en mycket ideolo-gisk fråga.

Att Harriet inte förstår vad som avses med veder-tagna begrepp som skat-tetryck och marginalskatt visste jag däremot inte men det är ju snarare hennes än

mina problem.

När det gäller rättvisan i sakfrågan hur man borde återbetala flitpengen till Ålands överlag mycket duk-tiga och produktiva skatte-betalare så tycker jag att det allmänna avdraget i kommu-nalbeskattningen är oslag-bart. Rättvisan finns i och men att avdraget står i direkt proportion till hur mycket skatt man betalt in.

Den som varit mycket so-lidarisk och betalt in mycket skatt får då ett större avdrag än den som varit mindre so-lidarisk och betalt in mindre skatt. Att ”ge flitpengen till de flitiga” kunde bli ett myck-

et fint åländsk måtto som är rättvist och som uppmuntrar till arbete och välfärd.

Antonio Salminen (fs)
http://tonysalminen.blogs-
pot.com/

Avdrag i kommunalbe-skattningen ger pengar till de flitiga, som betalar kommu-nalskatt. De som bidrar till flitpengens storlek genom kapitalskatt till staten, enbart eller till största delen, är per definition lata?

Vi kanske kan enas om att det inte finns något enkelt system som ger rättvisa åt alla.

Harriet Tuominen

Rök utan eld

■ **Med** stigande olje- och elpriser söker man nu olika möjligheter att hålla upp-värmningskostnaderna nere i sina bostäder. En del går över till pelletspannor, an-dra borrar djupa hål i berg-grunden och andra skaffar luftvärmepumpar.

Så finns det de som dröm-mer om en mysig sprakande vedkamin i vardagsrummet. Inspirerade av TV4-fixaren **Martin Timell** söker man upp en lämplig vrå i lägen-heten och så återstår bara problemet med skorstenen.

Nema problema – det finns ju färdiga skorstens-block bara att stapla på var-andra med litet cementbruk emellan, precis som Martin brukar göra, och när man kommit upp till taknocken så sätter man en plåthatt på så att det inte skall regna in i skorstenen. Sedan är det bara att bära in ved och tutta på och ha det pys-mys.

Tyvärr är det nu så att också grannarna vet när det tutas eld i den där mys-pys gjutjärnskaminen. Det pyr och det ryker länge och väl och den där röken tränger in hos grannarna genom dörr-och fönsterspringor och ventilation. Det är nämligen inte bara konst att tända brasan med en tändsticka, utan också att få fart på den och få den att brinna effektivt.

För det första bör veden vara rumsvarm och ordent-ligt torr. Huggen helst året innan och torkad ett helt år. För det andra bör man se till att man har ett gott drag i spisen så att man snabbt får upp förbränningstem-peraturen. Det är nämligen dom där kolvätegaserna som tränger in hos grannen som

skall brinna i din spis och ge dig värme.

En rök som, strax efter att man tänt elden, blir ljus och genomskinlig och inte luktar illa är ett bra tecken på en lyckad eldning och en effektiv förbränning.

Problemet med skorstenar som går upp på utsidan av fasaden är att dom är kalla och det betyder att dom har dåligt drag tills dom har värmts upp. Och kanske man borde ha murat ett par varv till och försäkrat sig om ett riktigt bra drag i skorste-nen.

Problemet med dåligt drag i en kall skorsten kan även lösas genom att installera en eldriven utsugsfläkt uppe på skorstenen och ha den på ca 10 minuter då man gör upp elden i spisen och då blir ju röckkanalen också snabbt varm. Se också till att det kommer tillräckligt med ersättningsluft in i rummet.

Att elda med ved i en spis är en vetenskap som dom som är födda senare än på 40-50-talet nu måste lära sej. Och kanske det hade varit klokt att satsa en slant till på en värmeackumule-rande spis istället för den där strålvärmande gjutjärns-grunkan, som svalnar så fort brasan slocknat.

Ha det nu skönt framför din brasa, men elda inte mer än du behöver och elda rätt så att grannarna inte behöver få reda på att du har dom tänt på igen, för den där röken (kolvätega-sen) luktar inte gott och inte är den hälsosam att andas in heller. Rent hälsovådligt är den – för din granne!

Xperten

Kontakta dina Mise-representanter!

■ Kommunalförbundet

Ålands Miljöservice, MISE, har grundats år 2000 för att ansvara för och utveckla avfallshanteringen i med-lemkommunerna. Det finns ännu mycket missnöje med och frågor kring förbundets verksamhet. Det har blivit dags att alla aktiverar sig!

Förbundsstämman samman-träder i december 2008 för att besluta om budget och andra frågor som stämmorepresen-tanterna aktualiserar. Det skulle därför vara viktigt att kommunens representanter driver igenom beslut om att av-fallshanteringen skall utvecklas enligt en landskapsomfattande avfallsplan med följande sex punkter:

1. Alla fastigheter som producerar hushållsavfall skall ingå i samma insamling och likvärdigt betala grund- och transportavgifter.

2. Avfallsavgifterna skall grunda sig på avfallsmängd och enskilda fastigheter skall kunna välja tömning i två, fyra eller åtta veckors intervaller.

3. Producenterna ansvarar för förpackningar och insam-lingen skall ske, så länge inga andra bevisligen framkomliga vägar och ekonomiskt försvar-bara sätt finns, i samarbete med Förpacknings branschens Miljöregister, PYR, Ab.

4. Det brännbara avfallet balas och transporteras till förbränning med småtönnage.

5. Separatinsamlat bioav-fall, slaktavfall och kadaver skall behandlas i gemensam anläggning som föregås av en hamnmarkvarn för krossning av skeletten.

6. Deponering av inert avfall, icke-farligt avfall och farligt avfall skall ske i lokala deponier som byggs och drivs i privat regi.

Detta program har utarbe-tats av Mise-föreningen samt har omfattats av Obundens samlings och i princip även liberalernas lagtingsgrupper. Det är nu viktigt att pro-grammet kan diskuteras och så fort som möjligt godkännas på förbundsstämman som grund för nödvändiga förändringar inom avfallshanteringen.

För att lägga fram önske-mål och ställa frågor kan var och en nu kontakta sina egna representanter i förbundets styrelse eller den egna kommu-nens stämmorepresentanter. Mise-föreningen publicerar därför en förteckning på alla representanter (www.mise.ax): Styrelserepresentanterna för åren 2008- 2010 är (ordinarie, ersättare):

Jan Lindgrén (ordförande),
Camilla Eklund,
Rauli Lehtinen (vice ordfö-

rande), **Folke Sjölund**.

Christina Hågerstrand, **An-nelie Ahlgren**.

Representant inte utsedd,
Hillevi Ahlbeck.

Harry Jansson, **Stig Matts-son**.

Mari Anne Jansson, **Hans-Kristian Skaag**.

Camilla Andersson, **Martin Nilsson**.

Stämmorepresentanter för medlemskommunerna åren 2008 - 2012 är (kommun, representant, ersättare):

Finström, **Bernt Randelin**,
Marine Holm-Johansson.

Elof Johns, **Jürgen Pastoor**.

Föglö, **Torsten Sundblom**,

Håkan Sundelin.

Mari Anne Jansson, **Gun-Britt Gullbrandsson**.

Geta, **Ronald Källström**,

Ines Sundberg.

Camilla Anersson, **Ramona Jansson-Eker**.

Hammarland, **Håkan Jans-son**, **Henrik Lagerberg**.

Stig Mattsson, **Magnus Eriksson**.

Jomala, **Carina Aaltonen**,

Birger Lindholm.

Jorma Lehtinen, **Saija Petäjä**.

Kökar, **Ralf Johansson**, **Kent Finnerman**.

Inger Bodmark, **Gunilla Ponthin**.

Lumparland, **Annsöfi Joels-son**, **Lil Strandholm-Karlsson**.

Bengt-Olof Lindgren, **Brage Wilhelms**.

Mariehamn, **Barbro Sund-back**, **Carin Snellman**.

Johan Ehn, **Harriet Linde-man**.

Hans Karlsson, **Anna Jan-son**.

Björn Wahlsberg, **Böge Holmberg**,

Lasse Karlsson, **Kristian Karlsson**.

Saltvik, **Jan Lindgrén**, **Hen-ning Karlsson**.

Peter Lindström, **Bror Lundberg**.

Sottunga, **Göran Stenroos**,

Stig Törnroos.

Sund, **Ulla-Britt Dahl**, **Do-rita Lindholm**.

Jens Andersén, **Rita Berg-lund**.

Mise-föreningens styrel-seordförande erbjuder sig att besöka kommunstyrelserna för att mer detaljerat redogöra för programmet. Föreningens sekreterare svarar gärna på alla frågor. Vi hoppas att med-lemskommunerna hörsammar erbjudandet samt ger anvis-ningar till sina stämmorepre-sentanter så att vi kan erhålla en ekonomisk avfallshantering med rättvisa avgifter och som uppfyller höga miljömål.

Mise-föreningen

Carl-Gustav Flink,

Merja Renvall

Styrelseordförande,
sekreterare

TV-programmet

måndag 27 oktober

7.00 Gomorron Sverige [56459176]
10.30 UR [3547060]
13.00 Rapport [60485]
13.05–13.50 Sportspegeln (R) [6743058]
14.00 I rök och dans [8592805]
FILM Svensk komedi från 1954. I rollerna: Martin Ljung, Povel Ramel.
15.40 Andra Avenyn (R) [6797640]
16.10 Gomorron Sverige [2427060]
17.00 Rapport [67263]
17.05 Hannah Montana [9949379]
17.30 Skrotnisse och hans vänner (R) [54640]
17.45 Pi [134008]
18.00 Lilla prinsessan [25114]
18.10 Rorri Racerbil (R) [6179244]
18.20 Jasper Pingvin [5978263]
18.30 Krokodill [67176]
18.55 Sportnytt [3964089]
19.00 Rapport [42718]
19.10 Regionala nyheter [2490404]
19.15 Fråga doktorn [933466]
Hälsomagasin. Del 10 av 17. Direktsändning där en smärt-specialist besvarar tittarnas frågor om smärta. I-studion finns också husdoktorn Gunilla Hasselgren. Även 30/10, 1/11.
20.00 Kulturnyheter [85447]
20.15 Regionala nyheter [4199195]
20.30 Rapport med A-ekonomi [331]
21.00 Livet i Fagervik [71553]
Svensk dramaserie från 2008. Bruno ska gifta sig och hans kompisar ordnar svensxa.
21.45 Toppform [558640]
Hälsoserie. Del 6 av 12. När halva tiden har gått står Blossom och hennes medhjälpare inför en riktig kris.
22.15 Det blå hjärtat [4209355]
Dokumentär. Setareh är en levnadsglad, positiv och energisk 72-årig kvinna som bott i Sverige i 20 år. Även 1/11.
22.30 Hockeykväll [195]
23.00 Dixie Chicks shut up and sing [62263] Även 2/11.
0.30 Kulturnyheter [1682480]
0.45 Dansbandskampen (R) [3862454]
2.15–7.00 SVT24 [68880206]

10.30 24 direkt [42974447]
16.50 Guds-tjänst (R) [6976718]
Gudstjänst från Frälsningsarmén i Nässjö.
17.35 Landet runt (R) [7521373]
18.20 Nyhetstecken [6923282]
18.30 Oddasat [87466]
18.45 Uutiset [865466]
19.00 Seriestart: De stora katt-djuren [51263] Brittisk naturdokumentär från 2007. Del 1 av 4. Snöleoparden. Norra Pakistans bergstrakter förknippas i dag mest med oroligheter men de är också hem för snöleoparden. BBC berättar historien om det mytomspunna och svåråtkomliga kattedjuret.
19.55 Rapport [6635824]
20.00 Vem vet mest? [9737]
20.30 Faktafrossa [8008]
Frågeprogram. Del 9 av 10.
21.00 Vetenskapens värld [73756]
Vetenskapsmagasin. Ett iskallt experiment. Det är sommar år 2005 och platsen Esrange i Sverige. Uppdraget är att få upp ett teleskop som ska sväva över Nordatlanten med hjälp av en väldig luftballong. Även 1/11.
22.00 Aktuellt [9973]
22.30 Kobra [8244]
Kulturmagasin. Del 3 av 9. ”Kobra” gör en djupdykning i vatten, som alltid varit en stark inspirationskälla för författare, konstnärer, musiker och dansare. På havsbotten i en vik utanför Grenada i Västindien ligger världens första moderna, undervattensskulpturpark skapad av brittiska konstnären Jason de Caires Taylor.
23.00 Sportnytt [23909]
23.15 Regionala nyheter [3011114]
23.25 Rapport [9471909]
23.30 Wim Wenders (R) [48824]
K special. Porträtt av den tyske filmregissören Wim Wenders. Han berättar om sitt filmskapande och om sitt liv i efterkrigstidens Tyskland.
0.25 Blues de l'orient (R) [4395480]
Veckans konsert. Den franska filmaren Florence Strauss på jakt efter sina musikaliska rötter i Mellanöstern. Även 1/11.
1.20–1.50 Vetenskapsmagasinet (R) [1808596] Del 2 av 10.

7.30 Nanny [355640]
8.00 Våra bästa år (R) [2968466]
8.55 Montel Williams show [2907379]
9.50 Top model 6 (R) [2379060]
10.45–11.40 Oprah Winfrey show (R) [3498379]
12.30 Rachael Ray [2120911]
13.25 Alla älskar Raymond [8388398]
13.50 Våra bästa år [8515805]
14.40 Oprah Winfrey show [4730466]
15.35 Close to home [5593718]
16.30 Just shoot me [522350]
17.00 Top model 6 [512008]
18.00 Extreme home makeover [516824] Amerikansk inredningsserie från 2007. Del 9 av 33. Ty och hans team bygger ett nytt hem åt familjen Swenson-Lee på sju dagar. Ty skickar iväg familjen till Disneyland.
19.00 Navy CIS [342176]
Amerikansk kriminalserie från 2004. Del 10 av 22. Anthony försvinner under ett hemligt uppdrag. Även Tony är på avvägar.
20.00 2 1/2 män [908621]
Amerikansk komediserie från 2006.
20.30 Sjukhuset [907992]
Svensk dokumentärserie från 2008. Helikoptern åker på ett brådskaende larm till ett pappersbruk i Gävle, där en ung man har fått svavelsyra över sig.
21.00 Design: Simon & Tomas [971602]
Svenskt inredningsprogram från 2008. Del 4. Familjen Mattssons röda lilla hus med vita knutar är en dröm. På utsidan. Men den känslan försvinner lika snabbt som du stiger över dörrtröskeln.
22.00 Cityakuten [900114]
Amerikansk dramaserie. Neela får reda på att en av hennes patienter varit inblandad i rånet hos en juvelerare.
23.00 Prison break [991466]
0.00 Shark [269799]
0.55 2 1/2 män (R) [9010596]
1.25 Navy CIS (R) [8287916]
2.20 Förhäxad [3853374]
3.15 Drew Carey show [5700886]
3.40 Grateful dawg [8792119]
5.05–6.00 Huff [7197935]

6.15 Lättlagat (R) [52850824]
6.50 Nyhetsmorgon [51737008]
11.00 Nyheter [580669]
11.05 Efter tio [2098089]
12.00 Nyheter [959640]
12.05 Efter tio, forts [153060]
12.45 Hem till gården [377282]
13.10 Hem till gården [1750350]
13.45 Nyhetskanalen [8724534]
14.00 Trav: Dagens rätt [165089]
14.30 Bröllopsform (R) [7387176]
15.25 Nyhetskanalen [6999973]
15.30 Doktorn kan komma (R) [916060]
16.25 Will & Grace (R) [8177282]
16.55 That '70s show (R) [8165447]
17.25 That '70s show (R) [947805]
17.55 Doctors [8414669]
18.55 Postkodlotteriets 50-50 [7068756]
19.20 Keno [962485]
19.30 Lokala nyheter [158244]
19.35 Lokalt väder [1199447]
19.40 Ekonominyheter [5925824]
19.50 Vädret [5921008]
20.00 Nyheter [906263]
20.30 Postkodmiljonären [905534]
21.00 Första, andra, tredje [979244]
Svensk livstilsserie från 2008.
22.00 Matakuten [908756]
Svensk matprogramserie. Melker Andersson fortsätter med sitt förändringsarbete i köket och får besök av killarna som rev ner förslagslådan.
23.00 Nyheter [510195]
23.25 Sporten [3440824]
23.35 Vädret [5062485]
23.38 Lokalt väder [305062485]
23.40 Fotbollsmåndag [9281379]
0.05 Volvo Ocean Race – veckomagasin [1411652]
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [1580577]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [8294206]
2.10 Numbers (R) [4773954]
3.00 Advokaterna (R) [8699683]
3.45 Kung av Queens (R) [6067770]
4.10 South Park [6058022]
4.35 South Park [1391664]
4.55 Deadwood (R) [3746480]
5.50–6.50 Auschwitz (R) [6694751]

6.00 God morgon med A-laget
10.00–11.08 Veta
16.41 Arkivpärlor
”Maakalla” från 1972, en film av Allan Helsing om en ö med självstyrelse i Bottniska viken.
17.14 Kortnytt
17.15 Ursäkt Birgitta! – Frågesport för sexor
Del 8 av 13. Kvartsfinal 2.
17.45 BUU-klubben
Del 5. Ny misstänkt.
18.15 TV-nytt
Programmet kan också ses på svenska.
18.30 Uteliv
Vi dyker ner på krabbjakt i Nordnorge och ser en film om ugglans år.
19.00 Hemlängtan
En film om barnarbete, sett ur ett barns och hans föräldrars perspektiv.
19.30 Äventyr i Amazonas (R)
Del 4 av 10. Äventyrarna står inför sitt första uppdrag då de ska rädda delfiner från fiskarnas olagliga nät i floden.
20.00 TV-nytt
Programmet kan också ses på svenska.
20.20 Sportnytt
20.25 Strömsö
Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
21.05 5 minuter
Bakom kulisserna på FST5: MGP Nordic 2008.
21.10 Allt ljus på: Marion Rung
Dövtextning. Schlagersångerskan Marion Rung möter Thomas Lundin i ett samtal kryddat med musik.
21.50 Dok: Fyra fruor och en man
Den unga iranska kvinnan Ziba är nygift och ser fram emot ett liv med sin man Heda. Hon måste dock dela honom med tre andra fruor, alla deras barn och den fri-språkiga svärmodern.
22.50 Kvällsnytt
22.55 Oddasat
Nyheter på samiska.
23.10–23.36 Krökta rummet
Den oändliga kraften. Populärvetenskapligt magasin med det nyaste och mest spännande inom forskningen.

ÅLANDSKANALEN
Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Barnprogrammet ”Påfågel”
Vi ser fler uppträdanden av våra yngre tittare på fritt fram scenen.
Programledare:
Lise Kalén.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Pia Lassila. Även c:a kl. 19:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikaletten. Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den första delen av kapitlet Jag träffar Panter ur sagan Dylan Plymsvans, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Hela kapitlet Även på fredag kl. 11:30. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även kl. 16:45 och i repris på lördag kl. 08:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl. 17:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Mariehamns pensionärsförening. Sänds i repris på lördag kl. 13:00. Med Rainer Johansson. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **16.15** Panelen. Sänds i repris på söndag kl. 15:30. **17.00** Ålandsnytt. Även kl. 18:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även kl. 19:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Från kl. 12:03. **19.00** Ålandsnytt. Från kl. 16:00. **19.10** Åland idag. Från kl. 15:15-16:00. **20.00** Ålandsnytt. Från kl. 17:03. **20.03** Åland idag. Från kl. 16:10-16:45. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris.

Barnprogrammet ”Påfågeln” kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [39473805]
9.15 Dalens härskare (R) [5058060]
10.05 Nöjesrävarna [6451398]
10.30 Ilona Rauhala [8176]
11.00 Tv-nyheter [82331]
11.05 Livet i Ballykissangel (R) [3653398]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [51060]
13.00 Tv-nyheter [55553]
13.05 Morgonettan [961060]
13.45 Arto Nyberg [1793553]
14.30 Läkarna [6176]
15.00 Tv-nyheter [47447]
15.05 Antikviteter och mysterier [6644485]
15.55 Droppen [1626447]
16.00 A-zoom [1621]
16.30 Kungskonsumenten [7640]
17.00 Tv-nyheter [62718]
17.08 Livet i Ballykissangel (R) [300566398] Farväl för alltid. Livet kring puben och polisstationen är sig inte längre likt, och också Eamons gräsgård står inför stora omvälvningar.
18.00 Tv-nyheter och väder [9485]

18.30 Nyhetsläckan [4176]
19.00 Prisma: Elchocksbehandling [4756]
20.00 Mot [756]
20.30 Tv-nyheter och väder [68058]
20.55 Sportrutan [8363114]
21.00 Hemmasalongen: Överbord [13574] Del 2. I företagarfamiljen Haimila har parförhållandet börjat spricka. Eija skriver ett argt brev till Juha som hon ångrar när han försvinner.
22.00 Inkorrekt, Tuomas Enbuske!: Mer global exploatering! [992]
22.30 K-kont: De avlidnas egen skräddare [80089]
22.50 Tv-nyheter [4034195]
22.55 Prima [5412060]
23.40 Presidentens kansli [9478060]
23.55 Fjärrlinjen: Obama versus McCain [4302783]
0.55 Euronews [5397206]
1.05 Nyhetsfönster [44175480]
4.00–5.55 Nyhetsfönster [5427022]

6.00 Tellus-frågesport [7388282]
6.50–7.35 Lilla tvåan [5609992]
7.35 Gula Giraffens djurhistorier: Pojken och oxen [2876263]
7.43 Lenny & Tviit [302875534]
7.48 Neppajmy-klubben
7.55 Berättelser från Mumindalen [7681896]
8.20 Doktor Dogg: Växttest
8.32 Salt och peppar: Pin-nar med broilerstrimlor [203194468]
8.42 Bara strunt? [202821060]
8.50 En ny start i livet [3779114]
9.35 En ny start i livet [2025460]
10.25 Dolt ord [29681602]
12.00 Frågespel [88911]
12.45 Laura [61282]
13.10 Stallstjärnor [9633331]
14.00 Där har vi det [9517]
14.30 Ljuva Elisa [6609534]
15.20 Respasset-specialen: Södra Afrika [1426195]
16.10 McLeods döttrar [4518089]
16.55 Norge runt [9787485]
17.00 Harry och dinosaurierna [13805]
17.21 Lilla tvåan [100893195]
18.00 Den rätta frågan [91669]

18.25 Hjärtan i brand [9725331]
18.50 Tv-nyheter [1848824]
19.00 Regionala nyheter [22466]
19.10 Sportrutan [7414331]
19.15 Tvåans höstväder [7411244]
19.20 Flyttfågelvägen [101878]
19.50 Smakresa: Matsafari [217350]
20.15 Bean [9740466]
Animerad.
20.30 Poliskameran [46060]
20.55 Galen grej [215398]
21.25 Flabbdass [491350]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8677331]
22.05 Gränsen – The Border [1816485]
Ömtålig fråga.
22.50 Flight of the Conchords [684008]
23.15 Tredje skiftet (R) [871992]
0.00 Musik-tv: Nya [62003]
0.45 Tellus-frågesport [6828312]
2.00 Frågespel [4242022]
3.00 Dolt ord [4253138]
4.00 Sudoku [4262886]
5.00–6.00 Frågespel [4233374]

5.50 Väder [84377282]
6.25 God morgon Finland [82165718]
9.10 Känslor och dofter [5082447] En amerikansk underhållningsserie om livet i Genoa City.
10.00 Frågesport [4221737]
10.50 Emmerdale [4744398]
Del 2. Hårt spel. En serie om livet i byn Emmerdale.
11.20 Köpkanalen [2848973]
12.40 MTV3 Chatt [7867992]
13.55 Kullens kung [407319]
Amerikansk animation.
14.20 Idols-semifinalistit 2008: Hyvää yötä ja huomena [7540263]
14.25 Frågesport [724963]
14.55 L.A. Law [5048114]
Kvinnlighet. Amerikansk dramaserie om en advokatbyrå i Los Angeles.
15.50 Nöjesnytt [7234176]
15.55 Frågesport [686973]
16.30 Nyheter [244640]
16.35 Idols [2722114]
17.30 De vackra och de djärva [600282]
Så slank du blivit, Eric!
17.55 Vad ska vi äta idag? [2741756]

18.00 Emmerdale [807553]
Den tredje mannen.
En serie om livet i byn Emmerdale.
18.30 Elixir [882244]
19.00 Sjuans nyheter [897621]
19.15 Dagens väder [2762749]
19.20 Ekonomi nyheter [213621]
19.30 Dolda liv [281466]
20.00 Släpp loss [611718]
20.56 Keno [108878176]
21.00 Nians nyheter [658076]
21.10 Resultatrutan [1712911]
21.20 Ray [79304058]
FILM Amerikansk film från 2004. I rollerna: Jamie Foxx, Kerry Washington, Regina King ja Clifton Powell.
0.15 Flykten [5506867]
Fotografiet. Amerikansk thriller.
1.10 2 1/2 män [2649867]
Trakasserier. Amerikansk komedi.
1.40 Vinstpotten late night [3752157]
2.55 MTV3 Chatt [86722312]
5.50–6.25 Väder [84344954]

” Anna-Linnéa har rätt. Vem behöver kärnkraft när det finns elektricitet. LÄTTLURAD.

debatt

Har det varit för mycket skrivelser om ninjamannen i lokaltidningarna?
Ja: 84 %
Nej: 16 %
410 personer svarade. Ny fråga på nyan.ax

Våra barns bästa är Lappo skolan

■ Den s k ”nya” kommunledningen i Brändö antyder i sin insändare i Ålandstidningen 23 oktober och Nya Åland 24 oktober, att vi isolerar våra barn genom att de går i en ”lite” mindre skola med färre elever. Våra barn är inte på något vis isolerade. De går visserligen i en liten skola, men de är inte isolerade.

Det finns utöver 5 st skolelever också 5 st dagisbarn i samma byggnad och barnen umgås och leker ihop oavsett ålderskillnader 3-12 år och här spelar det ingen roll om man är flicka eller pojke. Vi får inte lämna det osagt att Lappo skolan är en fin, trygg och familjär skola, där våra barn trivs och mår bra. De får en bra undervisning av en kompetent lärare med lång erfarenhet.

En viktig detalj i denna diskussion om Lappo Skolas framtid, som vi inte får glömma, är att Asterholma och Lappo saknar helt fast vägnät till den övriga kommunen. För våra barn, t ar det idag 15 minuter med färja att ta sig till Lappo Skolan, och en ev nedläggning av skolan skulle innebära en 1 timmes lång skolresa till Brän-

Framtiden. ”Om vi för en politik som enbart gynnar äldre i kommunen, så ser framtiden dystert ut för Brändö. Besparingar skall inte göras på barnen!” skriver skriver Salme och Sven Sjöblom, här med söner Oskar, 9, och Linus, 3 år. Foto: PATRIK DAHLBLOM

dö Skolan, alltså 45 minuter längre skolväg. Ar det rimligt att lågstadieskolan skall sitta och pendla 1 timme varje morgon och 1 timme varje eftermiddag med färja till en avlägsen men visserligen en nyare och modernare skola, när vi idag har en fungerande skola i Lappo, och som haft samma elevantal många ggr förr. Våra barn har redan gått i en stor och modern skola, Vikingaåsens Skola i Jomala, och vi vet av egen erfarenhet att en större och modernare skola

inte behöver vara bättre än en liten skola. Snarare tvärtom! Om den regerande kommunledningen i Brändö idag tycker att det är ok att våra 7 åriga barn skall pendla 2 timmar om dagen till skolan, hur blir det då i framtiden ifall elevantalet sjunker i hela kommunen, tvingas våra 7 åringar då att pendla 4 timmar till Åbo istället, för att de tycker att en liten skola innebär ”isolering”!!!! Vid valet och kvalet att flytta eller inte flytta, så spelade

Lappo skolan en mycket viktig roll i vår familjs beslut att flytta till kommunen. En 15 minuters skolväg ansåg vi acceptabel. Ifall Lappo skolan inte funnits hade vi inte flyttat, förrän barnen varit utflugna. Våra förfrågningar angående Lappo skolans framtid gav det svar vi förväntade och likaså fann vi detsamma att läsa också i kommunstyrelsens, kommunfullmäktiges och nämndernas protokoll på Brändö kommuns hemsida, där vi inte kunde finna att läsa något om en ev nedläggning av Lappo skolan. Vi visste innan vi tog beslutet att flytta, att antalet elever i Lappo skolan pendlat upp och ned genom åren, och vi förstod det så, att så länge det varit minst 4 elever så har skolan fått vara kvar. Vi visste också att kokerskan närmar sig pensionsåldern i och med att maken själv haft samma kokerska då han gick i skolan och vi visste att läraren inte hade så långt till pension, men det vi också visste var att en f d Lappobo som idag är utbildad lärare, bara väntat på en ledig lärartjänst för att kunna återflytta med sina 2 barn till Lappo. Det var ingenting som såg

omöjligt ut, i våra ögon, så vi valde att sälja huset i Jomala och investera i ett nytt hus för att bosätta oss i Brändö. En kommun, vi ville flytta till, för att stanna. Att folk går i pension är en naturlig process i livet och man skall inte se det som något negativt, utan se det hellre så att vi nu kan få hit en ny kokerska som också kan medföra nya elever till skolan och sist men inte minst nya invånare till kommunen. För är det inte just det kommunen vill? Att få inflyttning? Det kommunen nu bör göra när de vet att kokerskans tjänst blir ledig inom snar framtid, är att annonsera ut tjänsten, i god tid. Vill också korrigera att antalet elever till Lappo skolan blir 5 st till hösten 2009, då min syster med en 10 årig son flyttar till Lappo till sommaren. Detta medför då att elevantalet blir oförändrat. För många inflyttande familjer är just småskolor idealt jämfört med tex grannlandet, Sverige där klasserna är stora och barnen far illa.

På Lappo skolan märks alla barn. Ingen faller i skymundan. Vi ska vara stolta för en sån fin skola, som Lappo skolan och att den är Finlands minsta skola likaså. Som ni alla känner till så har elevantalet i Lappo skolan gått upp och ned under alla år och kommer säkert att göra det i framtiden också. Men det betyder inte att elevantalet behöver sjunka, det kan flytta in nya familjer vilken dag som helst. Se bara på vår familj, hur många trodde att det skulle flytta en 3 barnsfamilj till Asterholma för bara ett år sedan?! Och det kan komma flera. Att barnen är vår framtid, det vet vi alla. Kommunen måste arbeta för att kommunens barn och ungdomar trivs och månas om i kommunen och inte tvärtom. Det är barnen, som kommer att ta hand om oss den dagen vi är gamla. Och som en liten kommun behövs de unga i kommunen för att det skall fungera. Om vi för en politik som enbart gynnar äldre i kommunen, så ser framtiden dystert ut för Brändö. Besparingar skall inte göras på barnen! Salme och Sven Sjöblom Asterholma

MESSA NYAN Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Anna-Linnéa har rätt. Vem behöver kärnkraft när det finns elektricitet. Lättlurad.

■ Sjukvårdspersonal i stora delar av världen får inte bära piercingar i arbetet. Motivet är att piercingar är bakteriesamlare. Så fortsätt njuta av mat serverad av piercade servitriser den som vill. Men jag kommer aldrig att äta något, som serveras av en piercad servitör. BG.

■ Tack igen:) till Michaela och Thomas för hjälpen med däcken! Mormor Marina:)

■ För att undvika missförstånd: Syftade alltså på kockens mess i tidningen innan där han påstod att skrot i ansiktet är ok om man jobbar i branschen. Det är det inte.Mvh: ”Köksmästarn”.

■ Jag har färgat håret! 040.

■ Vem var den heta killen på Alko som hjälpte mig att välja vin? :) lördag vid 15 tiden! 040.

■ Det är är som taget: det är lätt att stiga på när det står, men det är svårt att stiga av när det går! Kram Östanträsk kompaniet.

■ Döp nya Föglöfjärjan till Knipan och Knipan till Grisslan. Alltså skrota Grisslan. 040.

■ På en skala:1-2. En personlig assistent eller en fotbollsspelare i MIFK? Man kräks över svaret. Anti IFKare.

■ Toyota ÅL XXX, är du färgblind. Det hade kunnat bli en riktig smäll!!! 040.

■ Vadå inte hygieniskt med skrot i ansiktet?? På vilket sätt då? Människor med piercingar till exempel i läppen håller munnen extra ren, och näs piercingar putsas dom med, och de är nog inte folk utan piercingar så noga med.... H. Tell me!

■ Är en by död som har 18 barn? Hur ser en levande by ut? 0457.

■ Med medborgarlön kunde Nyan ha freelance istället för anställda och få sin ekonomi i skick. Se Hbl insändare 25 oktober. AN.

■ Har jag missuppfattat något eller är Naucér för användandet av gifter i jordbruket ?? ”Fram för Ekoåland”.

■ Hej ni som har hästarna i Björnsby mitt emot Ström, undrar om man kan få rida dom nära gånger i veckan. Hör av er på 0408141253

■ Mc Donlads tillåter av hygieniska skäl inte sin personal att vara piercade när de arbetar. Men hygien kanske inte behövs på åländska krogar? BG.

■ Öppen fråga till båda tidningarna: Har ni några planer på att bli kvällstidning och tidsplanerna på det i så fall? 040.

■ Hål i öronen, näsan eller k...! Jag tippar på att minst 95% av kvinnorna i Norden har hål i öronen. Jag har svårt att se hur hyggien skulle påverkas av att vara piercad någon annanstans? Deez.

■ Efterlyser valköpare till de 10 stycken valpar födda natten mellan den 14 och 15 juli. Av rasen karelsk björnhund/Norsk älghund o schäfer. Vill gärna veta hur det går för dem och att de mår bra. Har träffat några och de är så fina.

Fickfilmvideokamera CREATIVE VADO 2GB Minne Upp till 2h video. 115€ Otroligt enkel att använda. AB ÅLANDS TV Störst. 9, tfn 12 629 www.alandstv.com

Skulle vara jättekul om ni ville höra av er till oss.

Finns bilder och videosnuttar på dem från att de föddes till dess att vi lämnade ifrån oss de 9 som gick till djurskyddet. Samt Selma den sista. Ring gärna på nr 040 7389991 eller maila på maima@aland.net. Mvh. Familjen som födde upp valparna.

■ Till dej ”Ledsen och sjuk”. Om du är sjuk och vill bli frisk så ska du undvika FPA så mycket som möjligt annars rämmar förståndet! Det är den sämsta instansen på Åland när det gäller service och information. Dina rättigheter är dom skyldiga att informera om, det är ju därför dom finns på plats! Mej informerade dom inte heller om en massa saker, då jag var som sjukast, och det resulterade i att jag fick vara helt utan pengar i 3 månader!!! Jag fick ingen sjukpeng, ingen pension, inget rehabstöd. Och jag kunde inte söka bostadsbidrag för jag hade ju inte pension eller sjukpeng så dom visste inte vilken blankett dom skulle använda. Dom tycks inte förstå att det är sjuka människor dom har att göra med, som har värk eller andra svårigheter. Sjuka människor som behöver dyra mediciner men inte kan jobba och förtjäna sin lön under en viss tid eller till och med resten av livet. 040.

■ Granesäter. Säljer du Brändö som fiskeresmål också? Eller finns stämpeln ”utfiskat” över Brändö? Utan den vanliga Brändöbornas förtjänst. Stå

på er Föglöbor så har ni fisk i framtiden också. För er och era barn+barnbarn. 040.

■ Nya Åland verkar ju tyvärr snart vara ett minne. Wiklöf kan ju inte teckna i emissionen utan att han får Ått:s aktieägare emot sig. Då blir det riktigt tidningskrig. Verkar som om Nyanledningen helt tappat fotfästet. Synd. Ekonomin var ju ok för ett par år sedan. Ni får väl höra om Dahlblom kan komma och reda upp bolaget igen. Betraktaren.

■ Ms Skarven är mitt namnförslag till nya Föglöfjärjan. 040.

■ Tjejen på Draken heter Hanna. Hon är singel, gå in och säg hej. Hon gillar inte att bli uppraggad via Messa Nyan. 040.

■ Varför hade inte Polismästaren inte uniform när hon uppträdde i TV härom kvällen? 0457.

■ Tullens chef gör i alla fall inte rätt för sin lön om hon inte kunnat åtgärda problemet med narkotikahundarna. 040.

■ Då var ninjamannen inläst på psyket i Stockholm! Som sagt en tickande bomb som nu är omhändertagen! 0457.

■ Thomas... du är mums!:-) 0457.

■ Du är het Si... H. Anonym beundrare.

■ Nattar man inte småbarn? Skulle skämmas om nån skulle natta mej. Man ska väl börja ta ansvar för

sig själv. Ocg börja släppa taget av mamma och pappa. Mvh en 12-åring 040.

■ Asså Varför ska alla om ”ninjamannen”. Bara att han klar sig i ”svart” inte behöver han vara en Ninjaman för det. Vad har han gjort er då? :o H.Plåtkråka.

■ Vi ljuger ca 8 gånger per dag! Utom politiker och chefer förstås! 0457.

■ Fredrik Ö är mitt gulle :) bara min busunge <3 040.

■ Man kan tycka att var och en får ha hur mycke piercingar man vill, och att det inte angår andra hur man ser ut. Men om man ska servera mat får man väl ta hänsyn till de gäster som tycker de ser oaptitligt ut ,eller byta yrke, tycker i varje fall jag. SX.

■ Inkomstbepröva barnbidraget nu! 0457.

■ Ledsen & sjuk får du hjälp på FPA? Fick till svar kan inte hjälpa dig, för då blir vi jäviga. FPA i M-hamn suger. 0457.

■ Lördag kväll restaurang Pomern - fantastiskt god mat och glasögonprydda servitrisen du var otroligt glad, trevlig och serviceminded. Detta gör att vi kommer flera gånger. 0457.

■ Monark damcykel upphittad på Klinten. Finns hos polisen. Anette.

NYANS ROS

...till Samtranschauffören för proffsig leverans till Öjvägen i torsdags! Snyggt inradat i garaget! 040.

HÄLGE

ZITS

”Mest trygghet efterfrågas alltså av unga, vilket på sätt och vis går på tvärs med föreställningen om vad som ska känneteckna en ung och självständig människa.

SANNA RAYMÄN BLOGGAR PÅ SVD:S LEDARSIDA OM EN NY UNDERSÖKNING

ledare

Karin Erlandsson
Epost: karin.erlandsson@nyan.ax
Telefon: 528 467

Min mening Malin Lundberg

Chandler och jag

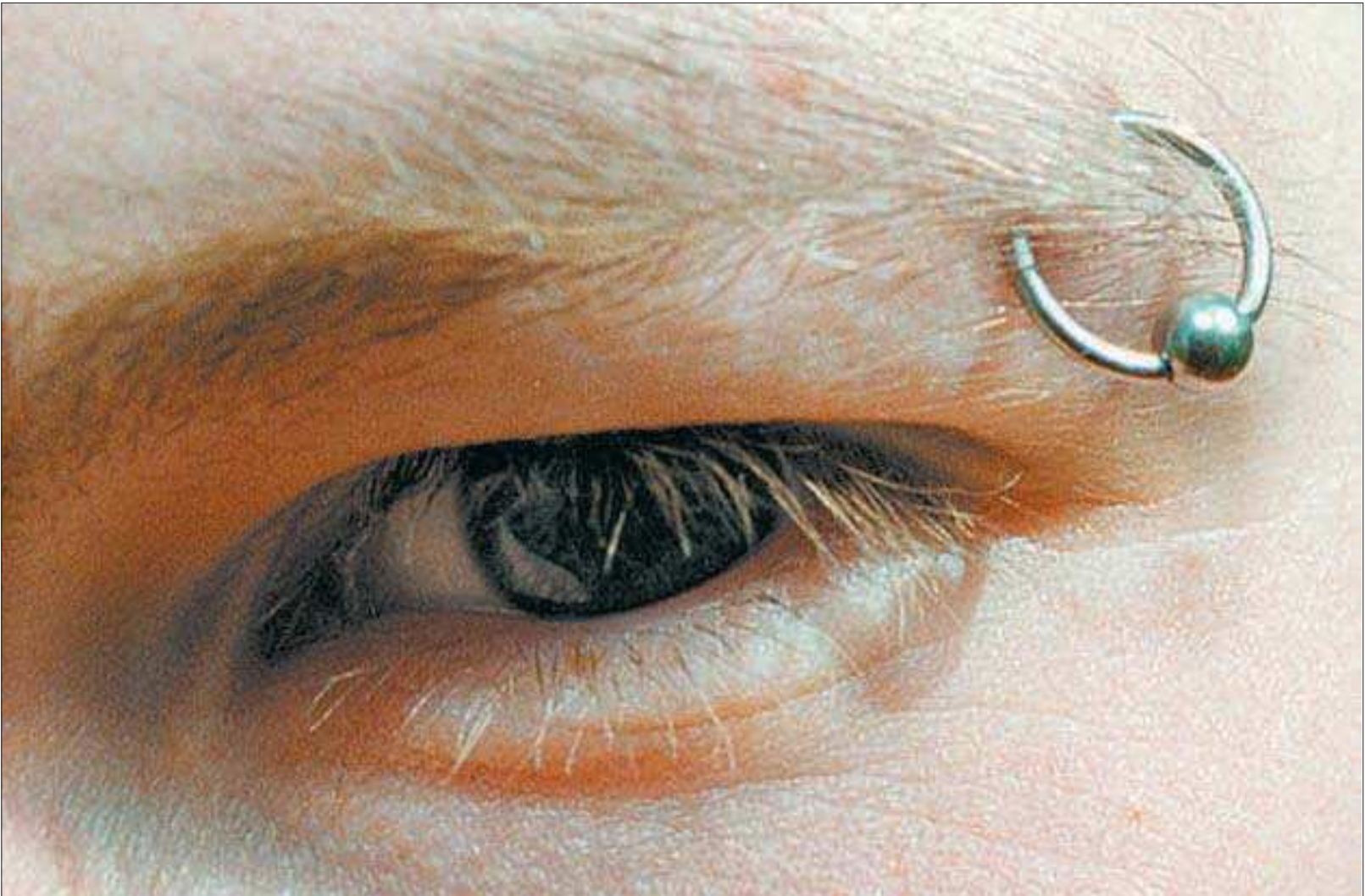
Kommer ni ihåg Vänner-avsnittet när Chandler ska säga upp sitt medlemskap på gymmet? Han klarar inte av det själv, eftersom personalen varje gång kallar på den sexiga aerobicinstruktören Maria, som övertalar honom att stanna kvar på gymmet. Ross erbjuder sig då att följa med för att hjälpa Chandler sluta, men det hela resulterar endast i att han också skriver på ett medlemsavtal. Snillen som killarna är bestämmer de sig då för att stänga det bankkonto som de betalar gym-avgiften med. Tyvärr finns det en vacker tjej även på banken, och det enda killarna lyckas med är att öppna ett gemensamt konto.

Jag var nyligen en sväng till Andelsbanken. Orsaken var att jag hade varit in för att fixa med mina pohjolaförsäkringar, och då kontaktade banken, som har ett samarbete med försäkringsbolaget, mig för att berätta om sina erbjudanden. Okej tänkte jag, det skadar väl inte att gå in och se vad de har att erbjuda. Det enda man förlorar är en halvtimme tid, och sedan vet man vad man har att välja på, ifall man skulle tröttna på sin nuvarande bank.

Och allt gick fint och smidigt. En trevlig bankant berättade allt jag ville veta, och jag tackade för mig och sa att jag skulle fundera på saken. Men just som jag skulle till att gå poppade en fråga upp i mitt huvud. Det gällde lån, och bankanten ville att någon mer insatt skulle svara på frågan. –Jag ska gå och hämta en av våra lånkillar, sa hon glatt. En liten stund senare återvände hon. Tätt följd av Andelsbankens svar på Maria. Lång, mörk och stilig, vältränad i mörk kostym, tog han i hand, presenterade sig och berättade om förmånliga lån och enkla lösningar.

Ni känner till honom. Det är han där före detta Interspelaren, han som härstammar från Sund. Det är väl bara att gratulera Andelsbanken som var smarta nog att anställa honom. För troligtvis finns det en mängd unga damer där ute som likt Chandler, med desperation i ögonen, gråtfärdig röst och uppgivna gester (fullt medvetna om att de aldrig kommer att lyckas) gång på gång upprepar: –I wanna quit the bank!!!

Piercad och servera?

En fråga om förtroende? En piercad servitör är självklart inte en sämre servitör än en utan piercingar. Ändå väcker ansiktssmyckena debatt.

Du skall vara välklädd. Du skall inte vara tjock. Du skall inte ha en utpräglad dialekt. Du skall inte vare piercad eller tatuerad. Åtminstone inte om du skall få jobbet.

Henrietta Huzell, forskare i arbetsvetenskap, har undersökt huruvida utseendet spelar roll då man söker jobb. Det spelade roll, visade det sig. Numera är det inte längre enbart centralt att vara trevlig – du skall se trevlig ut också. Huzell menar att det har att göra med att allt fler företag satsar på sin image och sitt varumärke och att de anställda inbegrips i varumärket. Då Huzell angrep sitt ämne trodde hon inte att utseendet skulle spela roll i det jämställda Sverige. Liknande forskning har bland annat gjorts i Skottland och där hade utseendet stor vikt. Men Sveriges chefer visade sig vara traditionella och konservativa. Ju lägre utbildning, desto större krav på utseendet. Hårdast var kraven inom hotell- och restaurangbranschen.

Hur ser utseendekraven ut på Åland då? Precis som Huzell inte trodde att utseendet spelade roll i Sverige misstar vi oss troligen om vi antar att man kan se ut hur som helst och få jobb på Ålandsbanken. Skall man jobba på bank krävs ett visst utseende, skall man jobba som restaurang ett annat och som simövervakare ett tredje. Något av detta har de senaste veckornas messdiskussioner om piercade servitörer tangerat. En del tycker det är obehagligt och ohygieniskt med servitörer med många och stora smycken i ansiktet. För andra spelar det ingen roll.

Det handlar förstås om fördomar och för-

domar grundar sig på rädsla för det okända. Självklart är en piercad servitör inte en sämre servitör än en med kragskjorta. Lika lite som en banktjänsteman i slips är bättre än en utan. Då örhängen blev populärt upprörde det också många. Mode handlar om vana. Fler piercade servitörer, innebär att allt fler accepterar piercingar och till sist inte ens noterar dem.

Det är skillnad på att vara piercad och mötas av fördomar och att prata en särskild dialekt och mötas av fördomar. Att pierca sig är ett val och gör man det valet är man också beredd på att valet kan mötas av negativa reaktioner och att man måste hantera dem. En dialekt har man inte valt. Förvisso kan man ändra sin dialekt, men de fördomar man möts av har man knappast räknat med på samma sätt som om man själv styrt sitt utseende. De känns förmodligen, med all rätt, mer orättvisa. Det är skillnad om cheferna kräver välklädd personal eller snygg personal. Sin klädsel och sina smycken kan man ändra, men större förändringar i sitt utseende bör man inte ändra för att det skall passa in i någon annans ideal. Det kommer knappast som en chock för någon med många och tydliga piercingar att en del provoceras av dem. Det är ett ställningstagande man tar med sitt utseende och som man får stå för.

Den hygieniska aspekten av många pier-

cingar då man serverar mat har nämnts i flera mess. Varken inom sjukvården eller restaurangbranschen är det lämpligt med många smycken. Då handlar det inte om utseendet utom att bakterier trivs mellan smycken och att bakterier inte skall spridas av personalen till patienter eller gäster. Men att ha smycken i ansiktet är inte samma sak som att ha smycken på fingrarna. Bakterier som hoppar från en näsring till en mattallrik är svåra att tänka sig.

I fråga om piercingar finns många å ena sidan/å andra sidan. Å ena sidan har kunden alltid rätt, särskilt som de väljer restaurang med plånboken. Serviceyrken handlar om att skapa förtroenden för att kunden skall trivas. Å andra sidan bör var och en få se ut hur de vill. Det är mycket begärt av en arbetsplats att integrera sina anställda i en image som skall stå för företaget, något som också Huzell i sin forskning menar att cheferna kräver att sina snygga medarbetare gör. Ett jobb är, trots allt, ändå bara ett jobb.

Karin Erlandsson

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

★★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef: Anna Björkroos/Malin Tillström
tnf (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tnf (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör: Kiki Albersius-Forsman
tnf (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tnf (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tnf (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONS-
AVDELNINGEN

Delice Lindegren
tnf (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tnf (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist tnf (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tnf (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONS-
PRISER

1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55 1)	→	H:FORS 09.55/17.00 1)	→	M:HAMN 04.15

L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försälj. ej kan garanteras

1) Serenade ur trafik 2.11 kl. 09.30 i Stockholm.
Åter i trafik 10.11 kl. 17.00 i Stockholm

www.tallinksilja.fi

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

Check-in senast 30 min. före avgång

18.00 – 00.50 → 01.00 – 10.00
10.00 – 05.00 ← 04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag-lördag

MAR	KAP	MAR	KAP
08.00 →	09.15	12.00 →	13.15
16.00 →	17.30	18.30 →	19.30
15.30 ←	12.00	17.30 ←	14.00
22.00 ←	19.00	23.00 ←	20.00

Söndag

MAR	KAP
12.00 →	13.15
18.30 →	19.30
17.30 ←	14.00
23.00 ←	20.00

Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapeliskär ca 45 min före fartygets avg. Åven buss Kap–Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar från 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L →	06.30
04.35 M →	09.40
09.55 M 1) →	15.30
14.25 M →	18.55
14.10 M →	07.45
23.35 M →	16.45
07.45 M →	18.00 1)
03.20 L →	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L →	07.35	
14.25 M →	19.50	
23.45 M →		10.00
14.10 M →	08.45	
01.00 L →	21.00	
04.25 M →		17.30

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.

M=Mariehamn
L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)–Långnäs 1h före avgång. Åven Långnäs–Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 111
www.vikingline.ax

MÅNDAG 27 OKTOBER 2008

dagens ålänning

”Fredsinstitutet verkar intressant”

Olof Collin hittar vi i Alkos lager på lördag eftermiddag. Han bor i Mariehamn och tycker att han blivit en riktig ålänning i och med att han blev dagens ålänning.

Hur länge har du jobbat på Alko?

–Sedan i juni, då flyttade jag också till Åland.

Varifrån är du?

–Jämtland. Jag blev klar med studierna i våras och kom hit direkt efteråt.

Vad studerade du?

–Freds- och konfliktkunskap.

Och så hamnar du på Alko?

–Ja, du vet, det är mycket medling här. Nej, men det är klart att jag siktar på ett jobb inom det jag är utbildad till. Fredsinstitutet verkar vara intressant.

Varför flyttade du till Åland?

–Kärleken...

Aha, och det går bra?

–Visst, det funkade jättebra. Hon skall börja jobba på Högs skolan snart.

Kan fred. Olof Collin arbetar på Alko men har studerat freds- och konfliktkunskap.

Vad gör du annars då?

–Jag åker gärna skidor, men det blir det inte så mycket av numera. Jag tycker om att resa också.

Favoritresemål?

–Just nu Lofoten. Där finns både berg och hav på samma ställe.

Är du en naturmänniska?

–Ibland, mellan varven.

Vem vill du hälsa till?

–Till Macke och Kerstin.

Text och foto: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

dagens rätt

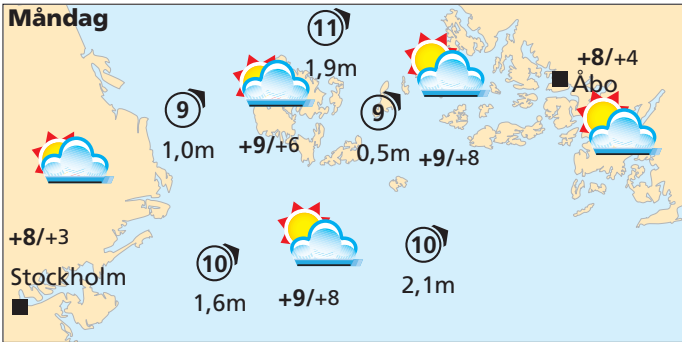
Tortilla

ca 700 g potatis, skalad
1 gul lök
2-3 msk rapsolja
3-5 krm salt
5 ägg
2 msk smör eller olja

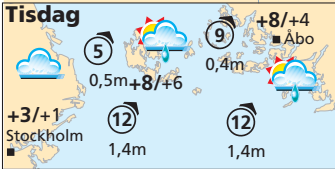
Skala potatis och lök, skär dem i tunna skivor och stek i olja, var för sig, tills allt är mjukt och fått fin färg. Vispa ihop ägg och salt i en bunke. Blanda i potatis och lök. Låt stå och dra cirka 10 minuter. Fräs fettet i en stekpanna och häll i tortillablandningen. Lyft den så att lös smet kan rinna ner i pannan och stelna. Stek på ganska svag värme i cirka 5 minuter. Efterstek tortillan i övre delen av ugnen under grillelement tills den stelnat helt och fått fin färg. Servera med sallad.

vädret

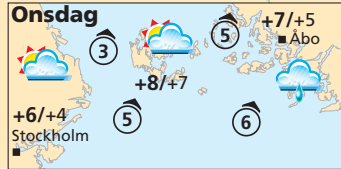
Måndag

Tisdag

Onsdag

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	10	00
Åbo	+9	00
Helsingfors	+9	00
Stockholm	10	00

Utomlands i går

	temp.	vind	SV	h/s
Nyhamn	+9	14	SV	14
Märket	10	SV	11	
Kumlinge	+9	SV	12	

Vattenståndet i går kl 14

	Föglö +45 cm	Åbo +61 cm
--	--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	7:51	16:55
Helsingfors	7:31	16:35
Stockholm	6:56	16:06

Max/min temp. 19.10 - 26.10. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+11,2	21.10.	+1,7	20.10.
Åbo	+11,0	21.10.	+2,6	20.10.
H:fors	+12,1	21.10.	+6,2	20.10.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+9	
Åbo	+8	
Helsingfors	+8	

Utomlands i går

	Köpenhamn	11	Madrid	20
	Oslo	10	Rom	-
	Bryssel	13	Aten	20
	Moskva	+7	Las Palmas	23
	London	12	Phuket	30
	Paris	14	Peking	17

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

HOT CHICKEN MÅLTID

350 g, fryst, Kitchen Joy

320

st

Gäller mån-lör

MATHIS

Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

WIRRANS

THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ

Nu öppnar vi i MARIEHAMN!

LUNCHBUFFÉ
mån-fre 10.30-14.00

Öppet: 10.30-19.00
Ålandsvägen 40
(garaget) Tel 15 834

Medis

Gå på kurs!

Salsa med Natalie Polat
nyb. 7.11, forts. 8.11

Musik och bild på datorn
25, 26 och 27.11

Flera kurser i tovning och heminredning.

Anmäl dig nu! Tfn 531 620
www.medis.ax

STIGA

HÖSTPRISER
på varor i lagret.

129€

SP 352
Motor 35cc / 1,3 kW
Svärd 35 cm

360€

COLLECTOR 48 kombi
Självgående
46 cm klippbredd

400€

Rösåg SB40

Ergonomiskt avibrerat duplexhandtag
Motor 37cc och 2 hk

tomtplanering

Vikingagränd, tel. 23 675
Öppet: vardagar 10.00–17.00

Veckans produkt

Sony Ericsson

W 302

Glada leenden, stunder att minnas, spektakulära landskap -dokumentera allt med den inbyggda 2-megapixelkameran.

179€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

FOTO

Framkalla dina digitala bilder enkelt via www.fotoplus.ax eller i kioskerna på Torggatan | tel: 14200

FOTO